

26, 1934
NDE
teivių.
a sekmdie
paskirtas ap
Juozapo pa
nt Woodland
ž atlyginima
21 d., 1934
nas praneš
uo pirmini
tė, kalba jog
užilgo mirs.
itaitis užmė
šle klausim
nizacijos pr
Tada pir
reimonas.
ju už sutei
i jus miti
mitingo iš
vienas kita
itingo". Jis
gus, mokėjo
limas. Tik
s. Po metų
gijoje jokios
orai laikyti
gija duokles,
metų jo bro
musu drau
gio vardu.
rką ir pris
nėnėsi. Te
\$1 ir nusta
oje pašalpos
ygele Pl
el tapo nus
iki savo bus
etorius Ra
uva. Tada
iskas. Tas
susirašė su
isvinišima
a tuoj pri
pa.
lieno dar
itanas Pe
draugijos
ant Wood
a draugija
pat kapi
et. Ameri
kėjams pu
lokėti gau
metiš iš Su
nnsylvanij
s 26 nariu
mirties jau
a dar spar
bo, perrašo
gijos kons
i. Sugryž
vstė. Slip
(Kasierius
s savo kar
eikalai, ka
ostumerius
AS
DIOS
Ave.
et
IAS
TAI
16 \$2.98
AI \$4.49
Road
Vienas
viena
grais mo

"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States \$2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Metinė Prenumerata:
Suvienuose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse 3.00
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

No. 5 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, VASARIO-FEB. 2, 1934 KAINA 5c. Vol. XIX (19-ti Metai)

Dolaris Padarytas 59c. Senojo Dolario Vertės

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Prasideda Automobilų Darbai

Detroit. — Šiose dienose automobilių išdirbystės pradėjo imti į darbą darbininkus — sakoma kad paimta apie 325,000 — jų apie 100,000 yra jau iš bedarbių eilių, kurie pereitą metų nedirbo. Automobilų industrija pasiryžus šymet išdirbti daugiau automobilių negu pernai ar užpernai, nes pradedo didelis reikalavimas naujų modelių ir išrodo kad greitai reikalavimas nepasibaigė.

Darbininkų skaičius imamų į automobilių darbus Vasario m. pabaigoje sako pasieks 1928 ir 1929 metų skaičių.

Daugiausia darbininkų ima Fordo, Chrysler ir General Motors išdirbystės.

Daugybė Detroito bedarbių atsiskė nuo miesto pašalpų.

NORIMUOKRINTI DARBININKŲ GYVENIMĄ

Washington. — Keliamą sumą nymai įvesti darbininkams senatvės apdraudimą užtikrinimą pragyvenimo šaltinių kada darbininkas negali dirbti.

Šioje šalyje yra 40,000,000 iš rankų darbo gyvenančių darbininkų, kuriems reikalinga koks nors užtikrinimas senatvės. Tam sumanyti priitaria senatorius Wagner ir Darbo Sekretorius Perkins.

TIFFIN, O. — United Glass Co. stiklo dirbtuvėje 400 darbininkų pakelta algos 17 nuoš. Taipgi įvesta 5 dienų savaitė.

NILES, O. — Čia sustreikavo 200 metalo darbininkų dirbančių Stevens Metal Products Co., reikalaujami 20 nuoš. algų pakėlimo.

WILKES-BARRE, PA. — United Anthracite Miners unija atsisako sulaukyti streiką ir eiti dirbti laike taikymosi derybų. Angliakasyklų savininkai atsisako pripažinti naują uniją.

NEW YORK. — Čia sustreikavo valgyklų patarnautojai, 30,000 darbininkų. Reikalauja geresnių darbo sąlygų ir geresnio užmokesnio.

12 PRIGERĖ. Prie Islandijos pakraščio susimušus dviejų mažiem laivam vienas apvirto ir prigirė 12 jureivių.

MADRIDAS, Ispanija. — Sustreikavo valgyklų, karčiamų ir užėigų patarnautojai.

NAGASAKI, JAPONIJA. — Keltuvui apvirtus į vandenį sukrito apie 200 žmonių, ir prigirė apie 10 žmonių, daugiausia darbininkai.

KONGRESAS SU MAŽAIS TRUKDYMAI TA PREZIDENTO SUMANYMĄ PRIĖMĖ.

AUKSAS ROOSEVELTO KONTROLEJE

Washington, Sausio 31 d. — Prezidentas Roosevelt gavo visą valdžios aukso kontrolę į savo rankas ir imasi darbo nupiginiimo dolario, kuris lieka nustatytas 59c iki šiolei buvusio dolario vertės. Su Vasario 1 diena jau dolaris atpinga.

Valdžia savo globoje turi aukso \$4,029,000,000 vertės. Dolarį padarius 59c vertės, tas auksas lieka vertas 6,715,000,000 dolarių, arba padaugėja \$2,686,000,000 suma, taigi valdžios išdas pasitaro turtingesnis.

Taigi, iš to pelno prezidentas paskiria \$2,000,000,000 suma į atsargos arba stabilizavimo fondą.

Lengvai pravarė

Nors daugiausia kritikos prezidentas sulaukė dėl savo plano, tačiau kaip Atstovų Bute taip ir Senate buvo labai lengvai praejo, nežinint Republikonų atstovų riksmo "vagystė", "pražūtis", ir tt.

Visos šalies auksas, esamas Federalio Rezervo bankuose, tampa perduodamas Suv. Valstijų izdo globon.

NORI DAR 900 GREITŲ LĖKTUVŲ

Washington. — Suv. Valstijų kariško laivyno štabas ruošia planus įgijimui karo reikalams dar 900 greitų naujausio modelio lėktuvų priešų vijimo ir bombų metymo tipo.

Dabartinio laiku S. Valstijos turi 1,700 kariškų orlaivių.

POPIEŽIUS PERKA GRUDŲ

Vatikano vyriausybė užsakė Amerikoje 30,000 bušelių kviečių duonai Vatikano gyventojams 1931 metų bėgyje.

LENKIJOS-VOKIETIJOS SUTARTIS

Berlinas. — Tarp Vokietijos ir Lenkijos pasirašyta 10 metų nepuolimo sutartis. Ta sutartis laikoma viena iš svarbiausių pastarais laikais sutarčių Europos istorijoje, nes išrodė kad Vokietija ir Lenkija yra didžiausi priešai.

Eina kalbos kad Vokiečiai rengia kokią tai sutartį su Japonija, kas labai išgąsdino Prancuzus. Mat, ir Vokietija ir Japonija neseniai išstjo iš Tautų Sąjungos, abi yra griežtai anti-komunistiškos ir abi turi nesusipratimų su sovietų Rusija.

PRAŠO \$950,000,000 BEDARBIAMS

Washington. — Prezidentas Roosevelt įteikė Kongresui prašymą skirti dar \$950,000,000 viešiesiems darbams vartyti gelbėjimui bedarbių.

Valdžios apmokamų viešų darbų eigoj neapsieinama ir be grobišavimo ir politiku, kaip pradėjo paaiškėti. Tų darbų administratorius Hopkins skelbia jog kovos visomis galėmis prieš tą pikta kurį isimašo visokiuose darbuose kur tik maišosi valdžios pinigai.

Vietomis atstato iš darbų vadovybės civilius inžinierius ir pastato kariškus jėtik paaiški kad tie inžinieriai ar šiaip perdetiniai nori pašnaudoti darbininkais ir ima iš jų kyšius už laikymą darbe.

PENKIOS PAČIOS — PERDAUG

Varšava. — Čia vienas Lenkas turėjo keturias pačias ir jas apleidęs, neperšikyręs legaliai, apsigėdė su penkta. Bet penkios jau buvo perdaug. Ši paskutinė kaip tai patyrė apie jo pirmesnes vadybas, susekus kad jis turi dar keturias kitas pačias, sukvietė jas pas save į svečius ir visos supuolusios vyrelę užmušė.

AUSTRIJA KOVOS SU NAZIZMU

Vienna. — Austrijos vyriausybė pradėjo visuotinę organizavimąsi kovai prieš Hitleristus. Hitleristai yra nacionaliniai socialistai.

Austrijoje yra susiorganizavus naminė sargyba arba Austrų fašistų organizacija, kuri kovos prieš Vokiečių Hitlerio dvasia užsikrėtusius asmenis ir už kožną Nazių užpuolimą ar nužudymą fašisto nario turės nukentėti jų užpuolikai.

SUŠALO 40 JAPONŲ

Tokio. — Užėjus smarkiui šalčiui Japonijos jūros pakrastyje, Korejoj sušalo 40 žmonių.

Prancuzijos ministerių kabinetas pereitą savaitę atsiatydino dėl kilusio didelio skandalo, po nusiždymo Stravinskio, didelio užstatų bankieriaus, kurį rėmė valdžia. Naują kabinatą sudaryti prezidentas Lebrun pavadė Daladier'ui.

Po rezignavimo premjero Chauvemp kabineto, Prancuzijoje ėjo riaušės per visą naktį. Žmonės jį smerkė už Stravinskio suktybes ir paneštus nuostolius.

SUGAVO ŽYMIUS KRIMINALISTUS

Tucson, Arizona. — Šiame mažame miestelyje tapo netikėtai sugautas John Dillinger, pragarsėjęs žudeika ir plesikas su jo trimis draugais ir jų trys moterys. Jie pakliuvo tokioje vietoje kur mažiausia tikėjosi. Prie jų policija rado \$36,000 pinigais, \$12,000 vertės deimantų, 4 mažus kulkosvaizdžius, 4 neperšaujamus krutinei uždangalus, 50 revoliverių ir 3,500 šovinių. Jie keliavo trimis automobiliais, kuriuose buvo įrengta policijos vartojami radio apratai, kurie gelbėjo jiems žinoti ką policija veikia ir kaip jį gauda.

Dillinger yra pabėgėlis iš Indiana kalėjimo, po ko nužudė Ohio valstijoje vieną šerifą ir buvo gaudomas už tą žmogžudystę, be kitų jo tuo laiku papildytų nusikaltimų ir plesimų.

Kuomet buvo uždarytas kalėjimas, Dillinger pareikalavo kad jam atsiųstų geriausį advokatą koks tik Arizonos valstijoje randasi. Tuo tarpu gi Indiana ir Ohio valstijų gubernatoriai išreikalavo jį ir jo draugus gražinti kaip pleskomus pabėgėlius. Kuomet atgabeno juos pas artimą išvežimui į šiaurę, Dillinger rėkė kaip žvėris ir nenorėjo lipėti į lėktuvą.

SUV. VALSTIJOS PRIPAŽINO KUBĄ

Havana. — Kubos prezidentų permainos dalykus sumaišė ir kitoms valstybėms vėl išnaujo reikėjo suteikti savo pripažinimus naujai Kubos vyriausybei. Pagaliau ir Suv. Valstijos suteikė pripažinimą.

PIETU POLIAUS TYRINETOJAI BĖDOJE

Pereitą rudenį į pietinio poliaus sritis išplaukė admiralas Byrd su keliais desėtkais vyrų. Jie dabar atsidūrė dideliame pavojuje, kadangi ledai ėmė tirpti ir sutramdė jų susisiekimą su laivu ir laivas nuo vėjo gaidinijamų ledų negali niekur pristoti, turi blakstytis.

PERSERGSTI NEUŽKABINT RUSIJOS

Maskva. — Komunistų partijos kongrese Stalinas savo kalboje pasakė kad karas keno nors prieš Rusiją reikštų revoliuciją Europoje ir Azijoje, kas padarytų galą kapitalistiškoms valdžioms.

Stalinas išvadino kiaušmis visas tas šalis kurios turi kokius nors palinkimus kariatui prieš Rusiją ir pasakė persergėjimą "visiems neikišti savo snukio į sovietų bulviena".

Stalinas ypatingai kreipė savo kalbą į Vokietiją ir Japoniją, kurios norinčios užpulti Rusiją.

Nors Stalinas tikrina kad karas prieš Rusiją sukurstytų kitų šalių darbininkus kelti viudie revoliucijas, jis tuo paduje parodo komunistų baimę kad juos kas nors užpuolė neišvengtų iš bulvienos.

SOVIETŲ BALIONISTAI UŽSIMUŠĖ

Maskva. — Sausio 30 d. trys sovietų Rusijos civiliniai vyrai pasikėlė balionu į orą arti 13 mylių aukščio (20,600 metrų), sumušdami rekordą neseniai padarytą sovietų kariškų balionistų, kurie buvo pakilę 19,000 metrų.

Nusileidžiant vėjas juos nunešė kelis šimtus kilometrų į pietryčius nuo Maskvos. Šioje kelionėje jų metalinė gondola mašyti atsiluosavo ar vėjo nutraukta nuo baliono nukrito ir lakunai visi užsimušė. Gondola rasta netoli vieno kaimo. Sovietų kongresas kuris Maskvoje posėdžiauja, tą žinią gavęs labai nusiminė.

NUŽUDĖ AŠTUONIS KRIKŠČIONIUS

Nairobi, Afrika. — Juodieji kovodami prieš savo brolius juoduosius priimančius krikščionybę, pereitą savaitę nužudė aštuonis savo "perkrikštus" ir sudegino du kaimus. Britų kariūnėnė galiausiai muši sulaukė.

ŽUVO 10,000 KINU

Sanghai. — Honan ir Hopei provincijose Kinijoje ištiko Geltonosios upės patvėnimai, kuris užliejo didelius plotus. Potviniai kilo nuo staigaus paleidimo ledų ir sniego. Spėjama kad prigirė apie 10,000 žmonių, nes potvinis apėmė 70 apskričių.

TUOJ SUSITAIKYS SKOLŲ KLAUSIME

Tarp Rusijos ir Suv. Valstijų eina tarybos nustatymui karo skolų ir nuostolių atlyginimo. Rusijos pripažinimas pačių derybų klausimą padarė daug švelnesniu ir kiek žinoma tuoj bus prieita prie suvedimo galų to ginčo kuris tęsiasi nuo nuvertimo caro ir Kerenskio ir Rusijos patekimo į bolševikų rankas.

Amerika sako kad Rusija skolinga jai arti \$400,000,000.

PAGROBTAS BANKIERIS NEPALEIDŽIAMA

St. Paul, Minn. — Iš čia tapo pagrobtas jaunas bankierius Edward G. Bremer, už kurį iš jo tėvų pareikalauta \$200,000 atlyginimo.

Tėvas sako turi gautavus pinigų ir sutinka prisilaikyti grobikų visų nurodymų pinigų užmokėjimui, kad tik sunus būtų paleistas, bet jau dvi savaites praėjo ir nieko nepadaryta.

Po savaitės laiko po pagrobimo tėvai gavo porą pranešimų kad jų sunus nužudytas. Prie rasto to vyro automobilio užtauta žymės krauju. Dabar tikrai nežinia ar tas pagrobtas vyras gyvas ar jau nužudytas, o plesikais vis dar nori pinigų išgauti neva žadedami pagrobtąjį gražinti.

Vyno kvorta \$70. Varšavoje yra garsūs Fulkier vynų sandėliai kurių kelnorėse randasi vynų po 300 metų senumo. Tas vynas kaštuoja \$70 bonka.

LIETUVOS SANTIKIAI SU VOKIETIJA PABLOGĖJO

VOKIEČIAI KERŠIJA UŽ KLAIPĖDIEČIUS.

Lietuva Protestuoja Tautų Sąjungai

Vokietijai užsispyrus suvaržyti mažąjį pasienio susisiekimą Lietuvos su Vokietija ir pagaliau suvaržius sviesto išvežimą į Vokietiją, Lietuva pasiryžo prieš tai protestuoti Tautų Sąjungai.

Vokiečiai suvaržė sviesto importą ir parubežių gyventojų susisiekimą kersydama Lietuvai už atėmimą Vokietijos piliečiams teisės užimti valdiškas tarnybas Klaipėdos krašte.

Vokiečiai už tokį Lietuvos pasielgimą neturi jokios teisės nei piktintis nei keršinti, todėl jie tą darydami lauzo savo prekybos sutartis su Lietuva. Už tai Lietuva turi teisės protestuoti ir netyli.

Sumažino Sviesto Kontingentą

Kaunas. — Nuo Sausio 4 d. Vokiečiai suvaržė mažąjį pasienio susisiekimą Vokiečių ir Lietuvos sviesto kontingentą į Vokietiją. Kadangi tuo Vokiečiai labai apunkino Lietuvos sviesto eksportą, tą dalyką plačiau verta nušviesti.

Iki 1931 metų sviesto ižvežimas į Vokietiją buvo nevaržomas ir daugiau kaip pusė Lietuvos sviesto eksporto eidavo Vokietijon, nes čia sviesto kainos buvo aukštesnės.

1931 m. Vokiečiai nustatė sviesto kontingentą po 5,000 tonų visoms valstybėms su kuriomis turėjo didžiausio palankumo principu paremtas prekybos sutartis.

Lietuvai teko 2,090 tonų per metus. Taip buvo iki šiol. (Pabaiga ant 7-to pusl.)

KAS YRA SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIS?

"Dirvos" Kontestas Suradimui Dviejų Seniausių Amerikos Lietuvių: Seniausio Amžiumi ir Ilgiausia Amerikoje Pragyvenusio

ABU GAUS PO \$5 DOVANŲ IR "DIRVOJE" TILPS JŲ ATVAIZDAI

Informacijų pridavimui laikas neapribojamas

Informacijas susiusti laikas neapribotas, dirbkite palengva, susirašykite viena, kita, trečia ar desimts jūsų kolonijoje esančių pageidaujamų amžių Lietuvių ir laikas nuo laiko siųskite redakcijai.

Jeigu pažystat 70 metų senuką, arba apie 40 metų išgyvenusį Amerikoje, tuoj išpildykite apačioj telpantį kuponą ir siųskit "Dirvai". Jeigu vėliau atsirastų kitas, arba ir keli nurodyto amžiaus, visų jų aprašymus talpinsime "Dirvoje".

Kuris ar kuri iš suteiktų mums žinių pasirodys seniausi už kitus tiems dviem paskutiniams "Dirva" suteiks dovanų po \$5.

ŠTAI KOKIE PAPRASTI KLAUSIMAI REIKIA ATSAKYTI:

Pilnas vardas ir pav.
(Mergiška pavardė moteriškoms)
Amžius Tėvo vardas
Kokiais metais ir mėnesį gimes (ne butinai)
Iš Lietuvos (kaimas, miestelis)
Parapija Gubernija
Kada atvažiavęs Amerikon (metai)
Pas ką važiavo
I Kokį miestą
Kokiame mieste dabar gyvena
Dabartinis antrašas
Kaip senai gyvena dabartiniame mieste
Per kur išvažiavo į Ameriką
Kur sėdė į laivą
Kiek dienų keliavo Kur išlipo iš laivo
APACIOJ TELPANČIŲ KLAUSIMŲ NEREIK ATSAKYTI JEI NENORI
Kada vedęs
Amerikoje ar Lietuvoje vedęs
Žmonos ir vaikų vardai
Ką atsimena apie kelionę į Ameriką ir ką tada Amerikoje pirmiausia patyrė ar matė
(Visi atsakymai turi būti teisingi, ypač apie amžių ir ilgumą pragyvenimo Amerikoje, nes tos žinios bus patikrinamos per tuose miestuose esančius "Dirvos" skaitytojus ir korespondentus)

Kurie laikote "Dirvas" ir nenorit draskyti, vietoje iškirpimo šio kuponą galit į tuos klausimus atsakyti ant paskiro lakšto.
(Tame lakšte prašome nieko daugiau nerašyti)

"DIRVA" - CLEVELAND - O.

PITTSBURGHO IR PENN. ŽINIOS

TRUMPAS ATSAKYMAS

"Nauji" Pittsburgho žinių skyriuje koks tai Reporteris aprašė koncertą ir vakariene Sausio 7 d. Tautiškos parapijos šv. Jurgio salėje.

Reporteris visko prirašė ir visokių pastabų pridūrė. Tarp kitko kalba kad muzikalis programos buvo gana geras, tik salė nelabai tikus del koncerto, nes balsai tiek dainininkų, tiek muzikos nepergeriausia skambėjo.

Toliau dėdėda kad muzikalis programos publikai patiko, tai gi pasirodo kad tik tam vienam Reporteriui kas nors ausyse buvo to vakarą negerai tai ir parašė kad salė negerai.

Toje salėje ne vienas koncertas buvo laikytas, ir ne vienas dar bus laikomas, ir visa publika buna patenkinta sale. Bet žinom kad yra reporterių kurie visados mėgsta šmeižtus rašinėti, tai jeigu kitokių priekabių neišranda tai nors prie salės prisikabina.

Toliau, Reporteris nupasakoja kad "Dirvos" redaktorius p. Karpis kalbėdamas sakęs buvęs pirmieji Lietuviai Amerikoje nieko nenuveikę. Bet tokios kalbos tai vakarą niekam nebuvę girdėt. P. Karpis sakė kad visokių partijų vadai nieko gero nenuveikę tautiškos darbuose, tik skaldė Lietuvius vienybę ir žmones išnaudojo doliarus rinkdamiesi.

Tas tikrai duoda manyti kad cikiškių reporteriui tai vakarą kas nors ausyse buvo negerai kad jis viską kitiškai nuklausė, ar gal jis yra tokis reporteris kuris, be šmeižtų nieko kito neišgali parašyti.

Ten Buves.

RENGIASI PRIE VASARIO 16-TOS

Sausio 21 d. Pittsburgho ir apylinkės Lietuvių draugijų atstovai turėjo suvažiavimą Lietuvių Vaisbos Buto salėje, aptarimui surengimo iškilmingo paminėjimo Lietuvos nepriklausomybės 16-ros metų sukaktuvių. Suvažiavime dalyvavo apie 115 delegatų nuo 30 įvairių draugijų, parapijų ir klubų, be pažiūrų skirtumo.

Visi nutarė bendrai rengti iškilmingą paminėjimą Vasario 16-tos, su pritaikyta tai dienai programą ir kalbėtojaus.

Išrinkta komisija iš darbščių žmonių paruošimui tai dienai programą ir atlikimui visų prisiruošimo darbų. Iškalam galima pasakyti kad pasekmės bus geros, nes kur vienybė ten ir galybė.

Ačiu sumanytojams kurie tą darbą pradėjo pakviesdami visus bendrai apvaikšioti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Malonu buvo matyti suvažiavime tiek atstovaujančių žmonių, svietiškių ir dvasiškų, ir bendrai svarstant apie tinkamiausią paminėjimą tos dienos kurioje Lietuvių tauta pasiskelbė laisva.

Tai gi, geistina kad Lietuviai ir toliau mokėtų padėti partijai ir šalį, pamestų savo negrąžų ir žemą būdą pajaukti kitas kitą, bet vieningai dirbtų visiems bendruose tautos darbuose, iš ko nauda būtų šimteriopai didesnė.

Kitas vieningas darbas yra pradėtas tai organizavimas Lietuvių piliečių arba balsuotojų sąjungos. Geistina būtų kad Pittsburgho srities Lietuviai piliečiai susiorganizuotų ir vieningai veiktų, tada būtų galima daug kas atsiekti.

J. Saulis.

"DIRVO" AGENTAS PITTSBURGHE

Prenumeratas priima Amerikoje ir Lietuva
P. RAJAUSKIENE
135 So. 19th St. S. S.

RENGIASI PRIE "SANDAROS" JUBILEJAUS

Pittsburgho sandariečiai rengia paminėjimą "Sandaros" 20 metų gyvavimo sukaktuvių. Tą viską rengia Vasario 4 d. L. M. D. salėje. Bus koncertas ir vakariene. Liet. Mokslo Draugija tam tikslui duoda nemokamai salę. Kiti biznierių taipgi prisideda su parama.

Koncerte pasižadėjo dalyvauti žinomas Pittsburghiečiai akordionų orkestras vadovaujamas J. Blumbergio (Lietuvio). Taipgi dalyvaus solistės: S. Zelenauskaitė, V. Paulekiūtė, E. Plukitė ir pianistė M. Virbickaitė.

Kaip koncertas taip ir vakariene bus labai gera, o įžanga pritaikyta "depresijai" — tik 35c. ypatai. Kviečiame visus ir iš toliau atvažiuoti, nes vietos visiems bus pakankamai. Kviečia rengimo komisijos vardu
J. Virbickas.

SHEANDOAH, PA.

Iš SLA. 23 KUOPOS. Sausio 7 d. įvyko SLA. 23-čios kuopos susirinkimas. Susirinkimą atidarė kuopos pirm. A. Staniškis. Po kitų reikalų eita prie rinkimo kuopos valdybos. Pirmininku išrinkta J. Subačius, vicepirm. Birštonas, ir išrinkta kiti pora naujų narių į valdybą.

A. Staniškis pirmininkavo 16 metų šioje kuopoje ir niekad negalima buvo jo išmesti. Dabar gi, kuomet paaiškėjo kad nabašnickas kuopos sekretorius pridarė visokių nuostolių, ką naujasis sekretorius J. Urbonas išskėlė į viršų. Staniškis išvadino bolševikais tuos kurie apie tuos nuostolius patyrė emė kelti lermą. Visi nariai taip subruzo ir Staniškį išmetė iš pirmininkystės. Jis jausdamas kad neteks pirmininko vietos, pirm laiko atsakė kandidatuoti. Dabartinis kuopos finansų sekretorius dalykus veda tvarkingai.

DARBAL. Kasyklos vis ne dirba, o gubernatorius kitokių bedarbiams darbų negali surasti, todėl paskelbė bedarbių registraciją. Bedarbiams užsiregistruvus, pradėta darbas vesti naują kelią šiaurinėje miestų pusėje, apie poros mylių ilgumo. Keletas bedarbių gavo dirbti, o kitus pastatė prie išvalymo ir sužurėjimo nuobėgų kanalų, kurie labai užsikimšę. Miestas pats prasikolnėjęs, neturi iš ko nei gatvių taisyti nei kitų darbų vartyti. Tiems bedarbiams apmoka federalė valdžia po 50c į valandą ir dirbti reikia penkias valandas į dieną. Vieni padirba 5 valandas, paskui persimaino kiti irgi 5 valandoms. O kurie negauna darbo tie anglis kasa ir parduvinėja iš užleistų vietų ar kalnų pašonių. Iš to šiaip taip pragyvena. Aš pats šeši mėnesiai kaip tokiu būdu darau si pragyvenimą iš anglių.

Kaip girdėti, rengiamasi budavoti didelį tvenkinį vandeniu laikyti. Bus paimta į darbą keli šimtai bedarbių ant vasaros.

J. Basanavičius.

YOUNGSTOWN, O. RENGIA KONCERTĄ. Vietos SLA. 157 kuopa rengia koncertą ir šokių Vasario 11 d. Lietuvių Progr. Klubo salėje, 628 Franklin ave. Kitame numeryje apie tai bus pranešta plačiau.

Rep.

RYTINIŲ VALSTIJŲ LIETUVIAMS LIETUVIŠKI RADIO PROGRAMAI

Veda Jonas Valaitis—iš New Yorko

Trečiadienio vakarais—7 val. iš stoties WHOM

Klausykites patys ir pasakykite kitiems Lietuviams apie tai.

"REVOLIUCIJA" SU SIVIENIJE

Susivienijimo vadai arba Pildomai Taryba savo ta nuolaidumo politika prisiuklėjo "o-zių", kurie pradėjo lipti jiems patiems ant sprando. Didžiausias "ozių" paskutiniu laiku pasirodė Grand Rapids, Mich., 60-tos kuopos "progresistai", kurie pasakė kad SLA. Pild. Taryba, Konstitucija ir seimas yra "niekas". Už tai matyt tie centro ponai įsijėdė ir minėtą kuopą suspendavo.

Sekant tą mūsų seną patarlę, geriau vėliau negu niekad, taip ir padarė. Bet tenka pasakyti kad labai suvėluotai pradėta to darbo imtis. Ši priemonė reikėjo pavartoti prieš dešimt ar penkiolika metų, tuosyk būtų buvę daug lengviau, ir šiandien Susivienijimas būtų buvęs tvarkingi, broliška organizacija.

Dabar SLA. organizmas jau per daug susirgęs, apaugęs visokiais piktsašiais ir jo gydymas bei operacijos darymas reikalauja daug darbo ir ištvermės, ir daug geresnių gydytojų.

Pradėdami tie Susivienijimo "gydytojai" gal but neįsivaizdavo kas bus. Dabar žiūrėkite, vos Grand Rapids susukus "givalent", tuoj maikiotė vos gazetės redaktorius Michalkevičius paskelbė "revoliuciją" SLA. Pild. Tarybai, ir pamatysit kiek čia bus riksmo, kiek rezoliucijų, kad netilps nei į p. Vitaicio gurba.

Na ir gerai jums: patys kepte, patys ir suvalgykite. Juk ne tik kitiems bet ir tam pačiam Michalkevičiui nusilenkė, nesant jam nei Susivienijimo nariu buvot suteikę teisę pereiname seime būti delegatu. Tas ponas nėra SLA. nariu ir šiandieną, bet komanduofo Susivienijimui lygiai kaip jo draugas Pilsudskis kad bando komanduoti Lietuvai. Pažiūrėsim kuo tas viskas baigsis.

R. K.

HARTFORD, CONN.

VASARIO 16. Vilniui Vad. Sąjungos skyriaus iniciativa vietos Lietuviai bendrai rengia šį gražiai paminėti 16-tas suaktuves Lietuvos nepriklausomybės. Paminėjimas įvyks sekmdienį, Vasario 18 d., mokyklos salėje. Kalbės Hartfordo miesto burmistras p. Beech, Yale Universiteto inžin. studentas p. Žiuris, vietiniai: klebonas Kun. J. Ambotas ir V. M. Čekauskas. Dainuos Šv. Cecilijos choras, vietiniai solistai ir solistės.

ATAITAIŠ KLAIKAS. SLA. 124 kuopos nariai išrinko 1934 metams du kuopos viršaičius neturinčius teisės pagal konstitucijos tų vietų užimti. Laikė rinkimų, finansų raštininkas J. Sekys aiškino liudydamas kad J. Smityks yra pilnas narys gerame stovyje ir kad Ona Tumutė taipgi yra gerame stovyje. Pirmininkas G. Levisauskas, kaip jis aiškina, pasisėmęs finansų raštininko patiekto liudymu sutiko priimti šiu dviejų narių kandidatūrą ir išrinko J. Smityk finansų raštininku, o p-lę Tumutę kasininke.

Po susirinkimo išėjo aikštėn kad buv Sekys ir Levisauskas žinojo jog šie du nariai neturėjo teisės šiuose valdybos vietų, bet savais sumetimais pravedė juos į kuopos valdybą.

Kadangi 1933 metams kuopoje panašiu būdu buvo išrinkti ir valdybą trys suspenduoti nariai, ir centro sekretorius užtvirtino, kame figuravo ir Levisauskas.

Kadangi 1933 metams kuopoje panašiu būdu buvo išrinkti ir valdybą trys suspenduoti nariai, ir centro sekretorius užtvirtino, kame figuravo ir Levisauskas.

visauskas, ir šymet buvo panašiai klasta panaudota. Bet šymet SLA. centro viršininkai, matomai, negalėjo atvažiuoti įvesdinti suspenduotus kuopos viršininkus, kaip pernai padarė p. Vitaitis, SLA. centro laikinas sekretorius, paneigdamas konstituciją ir paskelbdamas kokius ten "precedentus". Tai gi šymet tų pačių kuopos viršininkų tokia pat politika nepavyko, buvo užprotestuota ir pareikalauta kad SLA. įstatai būtų pildomi. J. Sekys pripažino kad p-lę Tumutę buvo suspenduota ir kad J. Smityks Susivienijime išbuves tikslai 8 mėnesius. Tokiu būdu abu tie kuopos valdybos nariai atmetti ir jų vieton išrinkta nauji, gerame stovyje esanti nariai.

Žinių Rinkėjas.

DAYTON

ORGANIZUOJA. Dayton'e pradėjo organizuoti darbininkus į Amerikos Darbo Federaciją. Čia veikia federacijos organizatoriai. Jie darbuojasi visokių darbų srityse. Pasėkos rodo si gana geros, darbininkai rašosi, nori būti organizuoti. Kadangi Am. Darbo Federacija yra net valdžios pripažinta tai geriausia darbininkams joje prigulėti ir bendrai susiję suaugti ir ginti savo interesus nuo nežmoniško darbdavių išnaudojimo.

SUKTYBĖ BRANGIAI ATSTIEINA. Master Electric Co. suko nuo federališkos valdžios taksus. Bet liko susekta ir patraukta atsakomybėn. Teismo eiga buvo ilga, tęsėsi per porą mėnesių. Galiausiai kompanija pripažino prie kaitės. Kompanijos prezidentas gavo pabaudos \$10,000, antras kompanijos viršininkas \$2,500, trečiasis \$500. Toje įstaigoje dirba keli šim. darbininkų, tarp jų ir keletas Lietuvius.

GERESNĖ STOTIS. Daytonas turi du šimtus tukstančių gyventojų, bet gelžkelio stotis buvo prasta ir menkė. Dabar, kadangi gelžkeli iškelia viršum tai ir stotį patobulino ir padidino. Dabartinė perdirbta stotis pilnai mūsų miestui atitinka.

"D." Rep.

KANADOS NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

SUSIRINKIMAS. Sausio 7 d. parapijos salėje įvyko metinis susirinkimas Sv. Jono Drjos. Visi reikalai apkalbėta gana nuosekliai, tik kiek daugiau ergelių iškilo kuomet priejo apkalbėjimas apšvietos reikalų. Draugijoje yra keletas tokių narių kurie neturi supratimo kad gyvenime žmogui reikalinga yra įvairių pažiūrų spauda, o tikroji remti. Diduma balsų nutarta atnaujinti draugijos lėšomis Keletą laikraščių parapijos skaityklai. Butų geras dalykas kad rastųsi nors vienas tautinis laikraštis kad ir katalikiškos draugijos skaitykloje, kaip "Dirva" arba "Amerikos Lietuvis".

Draugijos valdybon 1934 metams išrinkta šie asmenys: K. Jurčius, O. Kalinauskienė, A. Belickas, V. Ramanauskas, J. Margelis. Linkėtina naujai valdybai daug pasidaruoti kaip draugijos labui taip ir tautos reikaluose.

NUSINUODIJO. Sausio 12 d. netoli Amburg upės rastas negyvas Lietuvis, J. Zvegas, 48 m. amžiaus. Kiek žinoma buvo nusidėjęs. Jis pats nusidėjęs išgerdamas nuody, del nepakankiam gyvenimo sąlygų.

Žvangutis.

J. A. URBONAS "Dirvos" Agentas Dayton'e 534 Michigan Ave. Dayton, O.

BROOKLYNO - N. Y. IR N. J. ŽINIOS

LIETUVIAI LAIMĖJO!

Kearny, N. J., miesto valdininkus renkant, Kearny Lietuviai organizuoti nebalso už partiją kuri laimėjo. Laimėjo kaip tik opozicionieriai ir jie tuoju Lietuviams pradėjo trukdyti. Kadangi Lietuviai susiorganizavė į du klubus: Kearny Lietuvių Politikos, 134 Schuyler ave., ir Sv. Vardo Draugiją, kampas Davis ir Duke Sts. ir tuose klubuose norėdama parduoti švaiginančius gerimus padavė prašymus gauti leidimus, politikieriai nutarė Lietuviams atkėstyti ir leidimų nedavė.

Taip skriaudžiami, Lietuviai neapsileido. Tuoj suaukė masinį susirinkimą, pasikvietė kitų draugijų atstovus (Lietuvių, Rusų, Vengrų ir Lenkų) ir išnesė griežtą protestą. Kalbėjo visa eilė kalbėtojų, kuriu tarpe ir Lietuvių radio iš WHOM stoties vedėjas Jonas Valaitis. Susirinkimas griežtai užprotestavo. Per tą patį radio J. Valaitis paskelbė, prašydamas visus eiti į miestą protestuoti, ir tas padaryta. Ir rezultatai — miesto valdyba prašė Lietuvius daugiau trukusio nekelti, ir davė leidimus. Be tu draugijų, davė leidimą ir Teofilui Vincėviui, 123 Schuyler avenue, Kearny, ir dabar jau abi draugijos ir Lietuvių veikėjas Vincėvičius pardavinėja alkoholinius gerimus lygiai su visais. Ot ką reikiška Lietuvius vienigumas ir neužsileidimas!

VEIKLUS ORGANIZATORIUS. Per 11 metų dirbes apdraudus biznyje, p. Kaminskas, Kearny, N. J., greitai laiku vėl eis į kitą biznį. Geros kloties!

BROOKLYNO TAUTININKŲ KLUBO NAUJA VALDYBA

Brooklyn'o Tautininkai subruzo veikti. Šiose dienose susirinkime išrinko Tautininkų Klubą naują valdybą. Pirmininkas — V. J. Vysnius, vicepirm. D. Klinga, sek. Jonas Valaitis, fin. sek. J. Sagys, ižd. — P. Narvydas. Naujoji valdyba, kaip ir buvusioji, gana rimta, ir atrodo gana nuosekliai veiks. Linkim geros kloties.

SIŲ METŲ EKSKURSIJOS LIETUVIA

Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjunga ("Dirvos" agentūra yra Sąjungos narys) šiais metais nutarė ruošti šias ekskursijas į Lietuvą: Laivai Išplauks: Statendam Balandžio 11 United States Gegužės 12 Gripsholm Gegužės 28 Berengaria Birželio 16 Gripsholm Liepos 3 Stuttgart Liepos 12 Washington Rugpjūčio 1

RADIO PROGRAMAI

Jono Valaicio vedami Lietuviai radio programai iš stoties WHOM trečiadienio vakarais nuo 7 iki 7:30 yra nepaprastai įdomūs. Užpėrta trečiadienį dainavo 8 vyrų choras iš Kearny, vedamas p. Hodelio. Perėitą trečiadienį grojo Lietuvių Radio Orkestras iš Bayonne, N. J., vedamas Jono Nirkako. Šį trečiadienį vėl dainavo p. Hodelio vedamas choras. Po to, trečiadienį, Vasario 14 d., programą užpildys baigusi Naujojo Anglijos Muzikos Konservatorija Bostone p-lė Valerija Paltanavičiūtė, buv. "Amerikos Lietuvis" leidėjo dukte, neseniai ištekėjusi už įžymaus Lietuvos iš Nauj. Anglijos, advokato Minkaus.

BALIJUS. Rengia Demokratų Klubas rengia "kaklaryšių ir priekaiščių balių" Vasario 10 d. Lietuvių Salėje, Newark'e.

LIETUVIŠKI DIDELOS KOMPANIJOS ATSTOVAS

Watkins Company, pasaulyje viena didžiausių, gaminanti suvirš 150 įvairių produktų, su 40,000 darbininkų. Tos kompanijos tarnautojų eilėse Bostono buvo p-lė Valentina Paltanavičiūtė ir Adv. Minkus. Kadangi jiedu bedirbdami kartu susipažino ir susivedė, kompanija, kaip pasižymėjusiems geriamis darbininkams suteikė gražią vestuvių dovana — davė Adv. Minkui Brooklyn'o ir Queens skyriaus vedėjo vietą, o jo žmonai — skyriaus sekretoriaus pareigas.

Brooklyn'o skyriaus žinioje

yra apie 50 pardavėjų. Malonu kad Lietuviams taip pasiseka!

"VIENYBĖS" BAZARAS

"Vienybės" name, 193 Grand st., šiose dienose įvyksta bazaras laikraščio naudai. Prasiidėjo Sausio 26 d. ir dar tęsis Vasario 2, 3, 4, 10 ir 11 d.

LIETUVIŲ ISTAIGA

Harrisono, N. J., Lietuviška kėpykla pavadinta Boston Bakery. Kai kurie Lietuviai mano jog tai svetimtaučių įstaiiga. Ne, broli, tai Lietuviška.

MOTERYS I LIETUVĄ

Brooklyn'o ir New Jersey Lietuvių moterys, susitarusios su kitų kolonijų Lietuvių moterimis, sekantią vasarą rengia vienu moterų ekskursiją į Lietuvą. Tai įdomi ir Lietuvius tarpe pirmutinė tokia ekskursija. Diena ir laivas tuo tarpu dar nenustatyta.

LIETUVIŲ UKRAINIEČIŲ SANTIKIAI BLOGEJA?

Brooklyn'o Lietuvius tarpe pradėjo sklisti gandai buk Lietuvius su Ukrainiečiais santikiai, iki šiol buvę drauginiai, pradeda blogėti. Tam nesinori tikėti. Bet teko nugirsti kad Maspetho Lietuvių klebonas Kun. Balkunas tuo labai susirūpinęs ir mėgina patirti priežastis. Tuo tikslu vienur-kitur pavažioja.

Reporteriai atrodo kad santikiams tarp tų dviejų tautų nebūtų pamato blogėti. Bet piktai liežuviai pasakoja jog Ukrainiečiai siula Ukrainiečiams kazin kokiais koncesijomis, o Rusai ką tai siula Lietuvai. Ukrainiečiai, kurių tikslas yra kovoti už atsiluosavimą nuo Rusijos, mano kad Lietuviai gali per daug su Rusija susidraugauti ir Ukrainiečius apleisti.

SUSIVĖDA. Lietuvius Andrių Zukauskų dukte, Ona Florence Vasario 4 d. susivėda su Petru J. Vasiliausku. Sluobas bus 1:30 val. po pietų Lietuvių bažnyčioje. Vestuvių pokilis bus Hotel Ambassador. Jau navedžiai apsigyvens 209 Wilson ave., Kearny.

LIETUVIŠKI LIETUVIS. Julius Paknys, 39 Devon Terrace, Kearny, vėliausiu laiku pradėjo labai gerai pardavinėti Lietuviams ukus. Linkim pasisekimo. Miestuose gyvenantiems, nedarbo laiku irgi mažai naudos.

TOTORIUS — LIETUVOS PATRIOTAS

Harrisono, N. J., gyvena nemažas burelis Lietuvos patriotų Totorių. Ir jų kai kurie net geresni Lietuvos mylėtojai negu patys Lietuviai. Paveizdan, krautvinknas p. Radzvinavičius, 676 Harrison ave., taip puikiai Lietuvos istoriją pažysta ir Lietuvius kalbą vartoja kad reikia parinkti Lietuvius kuris galėtų prieš jį atsilaikyti. Ir kada kalba apie Lietuvą, jis degte dega patriotizmu. Tai pavyzdys mums!

NEW JERSEY LIETUVIŲ BALIJUS. Vasario 3 d., 7:30 v. vakare, Masonų salėje, Franklin ave. ir High st., Nutley, N. J., Lietuvius B. ir S. Benovolent draugija rengia kaukių balių. Įžanga 35c.

NAUJA DEGTINĖS PARDOUOTUVĖ. Pavyzdingas Lietuvos Dzikas Jimmy Remeika, 141 Schuyler ave., Kearny, šiomis dienomis įsteigė alui ir degtinėi parduoti gražią krautuvę, uolų dirvietį, turėtų parenti. Ponas Remeika yra vienas Dzikų vadų. Del to pasisekimą biznyje reikiama ir pasisekimą Dzikams!

SEKASI BIZNYJE. Kada pastarais laikais daugelis Lietuvių bėdavoja bizniais, New Yorko Lietuvis p. Samulėnas, turįs gražią valgyklą 763 Washington ave., New York City, gana gerai bizniauja, daugiausia turėdamas uosto ir laivų tarnautojų.

Kalbant apie New Yorką, reikiama pasakyti, šį Lietuvius koloniją gana gyva, tik per daug atsiskyrus nuo didžiojo Lietuvių centro, Brooklyn'o. Reikėtų arčiau susidraugauti. Ponas Samulėnas kaip tik gali vietos Lietuvius suartinti.

Opera "Die Walkyrie" Oro Bangomis Vas. 4 iš Metropolitan Opera House New Yorke

Kas šeštadienio popietis duodamos operos iš gausaus Metropolitan Opera House New Yorke repertuaro. Tu operų klausosi apie 52,700 žmonių per 82 radio stotis sujungtas su National Broadcasting Company, su pagalba American Tobacco Company. Šeštadienį po pietų nuo 1:40 val., gerai Richardo Wagnerio opera, iš Metropolitan Opera House New Yorko, per NBC WEAF-WJZ tinkla. Užims tris ir pusę valandos perstatyti visoje pilnmoje. Zymiausias roles atliks Frida Leider, Gertrude Kappel ir Paul Althouse, visi pasižymėję Wagneriečiais, ir vadovaus Arthur Bodansky.

Sekanti dainuos rolėse: Siegmund Paul Althouse Hunding Emanuel List Wotan Ludwig Hofman Sieglinde Gertrude Kappel Brunnhilde Frida Leider Fricka Karlin Branzell Helmwige Dorothea Manski Gerhilde Phradie Wille Ortrude Margaret Halstead Rossweisse Ina Bourskaya Gringarde Philine Faleo Waltrude Doris Doe Siegrude Elde Vettori

Ši opera buvo pirmą kartą pastatyta Birželio 25, 1870, Munich'e.

Aktas I—Uždangai pakilus pasirodo prasta būvynė Hundingio, Sieglindos vyro, viduryje aslos auga didelis medis, per stogą išėjęs. Sieglinde ineinis iš kito kamburio ir randa viduje svetimą vyrą, Siegmundą, kuris iš nuovargio nuogrūvęs. Atgavus jį, ji ragina palaukti iki pareis jos vyras. Užkandžiaujant nepažįstamas vyras apsaiko jai savo gyvenimą, kaip jis vaiku budamas kartą grįžęs iš medžioklės rado namus sudegintus, motiną nužudytą ir jo dvyra sėdintį dingusią. Jų priėmė užpuolė ant jų namų ir nuo to laiko persekiojo jo tėvą ir jį, iki galiaus dingo ir tėvas. Sugrįžęs Hunding pamato kad Siegmund yra tas jo ir jo draugų įjieskomas priešin, bet kadangi jis yra jo namuose, priverstas buna suteikta jam prieglauda. Naktį užėjus visi trys eina gulti.

Neužmigdamas iš rūpesčio del savo persekiojimo, Siegmund pamato atėjusį Sieglindą, kuri savo vyrui uždavė miegamą vaistą. Jį apsaiko jam apie keista nežinomąjį, dievą Wotaną, kuris įsmeigė kardą į medį jos vestuvių dieną ir kad tik žymis karžygis tą kardą ištraukti galės. Daugybė bandė ištraukti tą kardą, bet niekas negalėjo. Siegmund pabando ir kardą ištraukia. Kadangi jie vienas į kitą panašūs, jie patiria kad yra brolis ir išeidą ir pabėga iš namų, vienas kitią išlaikę kaip pabėgusį. Aktas II—Kambario pasimatė dievaitė Brunnhilde, Wotano mylimoji Varkyrė, išsirengęs karo apdaruose, Dievas Wotan, pilnai ginkluotas, atėina ir isako jai gelbėti Siegmundą jo kovose su Hundingu. Kada ji nuėina, atėina Fricka, vedėjų dievė, kuri barasi del Sieglindos ir Siegmundo nelegalios meilės. Nežiūrint Wotano prašymo, Fricka reikalauja kad Siegmund būtų su Wotanu isako Brunnhilde palaikyti Hundingo puosę. Vėliau užėina Hunding ir prasiideda kova su Siegmundu. Sieglinda patyrus tai nusta. Brunnhilde nori gelbėti Siegmundui ir ragina jį kovoti, bet pasirodo Wotan ir išmuša iš jo rankos kardą, ir Hunding jį užpuoles nužudo. Tą pamatęs Sieglinda nuapelta Brunnhilde pasima į ją ir nusineša. Wotan atsigryžta prieš Hundingą už nepaklusnumą dievams, ir tas puola negyvas. Aktas III—Pradijo šio akto girdisi vienas iš žinomiausių Wagnerio muzikos kūrinių, Valkyrų Kelionė, Valkyrės yra merginos kurios švaistosi kovos lauke ir surenka mirusių karių kūnus ir nuneša į Valhallą. Pas susirinkusias valkyres Brunnhilde atneša lavoną ne vyro bet moterės. Kitos jos draugės nusisteib. Ji pasako kitioms kad šis moteris turi būti atgaivinta, nes ji pagimdys narsiausią galūną koki pasaulis matė. Paduodama jai dūis Siegmundo kardo Brunnhilde pasako kad kudišis būtų pramintas Siegfriedu. Sieglinda dējoja jai ir pasiūlė pajuotus kad debesiats artinasi Wotanas. Jis atima Brunnhildai dievystę už jos nepaklusnumą. Ji tada paguldė miegui rate apsuptomie ugnies liepsnų ir tas tik ją išgelbės kuris persimūš per liepsną prie jos ir ją pabūdos. Wotan prasiūlė ir liepsnos pakyla iki kalnų viršūnių. Ir tada opera baigiasi.

J. ZEMANTAUSKAS Viešas Notaras Užrašo "Dirva", "Vienybė" ir kitus tautinius laikraščius, 130 CONGRESS AVE. WATERBURY, CONN.

JONAS NAUJOKAITIS "Dirvos" agentas Londone.

Pas jį galima gauti "Dirva" pavieniais numeriais ir užsirašyti metams. Adr.: 3 White's Gardens, Planet Street, Commercial Rd, E. 1.

MONTREAL CANADA

J. M. ROSENFELD Lietuvis Advokatas

BEN GERSOVITZ Notaras

20 St. James East Tel. Harbour 3424

**Mūsų Kultūrinio Gyvenimo Klausimai —
Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai
Chicago Lietuvių Judėjimas ir
Ivairios Žinios**

**“SANDAROS” JUBILEJUS
IR “KAROBUCŲKA”**

Praslinko keletas dienų kaip daros vadų globoj mūsų jau Chicagoje buvo surengta paminėjimas “Sandaros” 20 metų jubilėjimas. “Sandaros” 20 metų jubilėjimas surengtas su dideliu švytėjimu. Pasirūpinus ankstyvesnį sandariečių darbą, į tuos laikus kada Sandra kaip organizacija ir jos organas “Sandra” buvo Lietuvių tautinio judėjimo ir kultūrinio veikimo centras, tiesiog smagu prisiminti anuos laikus. Bet tas viskas buvo “anuose laikuose”, apie 12 metų atgal.

Šiandien į Sandra ir jos organą žiūrime ima apgalios jausmas kad tie kurie steigė Amerikos Lietuvių Tautinę Sandra kaip idealinę tautybės auklėjimo ir plėtimo organizaciją, dabartinių Sandaros vadų liko ne tik nepagerbti bet ir paniekinti, pažeminti.

Šiandien Sandaros vadų darbas ne tik kad nėra tautybės palaikymo darbas, bet priešingai, pas juos matosi net ištąjimą plečiančios pastangos.

Mums teko jau pirmiau pastebėti keletą atvejų kad Sandaros “nekalti berniukai” išsijusę dirba ir platina Rusišką kultūrą, sukvietę kelis desėtkus Lietuvių vaikų ir mergaičių. Buvo pastebėta kad Sandaros vadų globoj mūsų jau Chicagoje buvo surengta paminėjimas “Sandaros” 20 metų jubilėjimas surengtas su dideliu švytėjimu. Pasirūpinus ankstyvesnį sandariečių darbą, į tuos laikus kada Sandra kaip organizacija ir jos organas “Sandra” buvo Lietuvių tautinio judėjimo ir kultūrinio veikimo centras, tiesiog smagu prisiminti anuos laikus. Bet tas viskas buvo “anuose laikuose”, apie 12 metų atgal.

LIAUDIES TRIBUNA

mės atsikratyti.

Tiesa, nėra reikalo per daug nusiminti iš “Sandaros” vadų darbų, nes jie pačioje Chicagoje yra ant labai mažos skalės. Pavyzdžiui, 20 metų jubilėiniame koncerte Lietuvių auditorijoje tebuvo apie porą šimtų žmonių, ir tai didumoje tik tu vaikų tėvai. Bet jeigu būtų ir vos keli jauni lietuviai pratinami svetimos kultūros tai visgi reikia gailėtis tų jaunuolių ir paties jų dvasios vado p. Vaidylos, kad jis tesupranta apie auklėjimą Lietuvių jaunime kacapiškos kultūros.

Sios pastabos daroma ne su blogais norais, ne su pavydu, bet tai yra faktai kurie skaudina širdį gero Lietuvio. Tokie Sandaros ir jos organo vadų darbai ir keliems liksiems sandariečiams garbės nedaro.

Tačiau “Sandaros” redaktoriaus p. Vaidylos visos pastangos buvo ir jau kelintas metas yra lavinti mūsų jaunimą Rusišką “kazokų”, “dubinuškų”, “karobučų” ir tt. Niekas nepavydi p. Vaidylai kad jo širdis skęsta kacapų kultūroje, ir nepavydėtina jam ta garbė kad jo kolega Rusas, kuris mokina Lietuvių Rusiškų šokių skelbia jog p. Vaidyla yra Baltgudis (nors nesinorėtų tam tikėti), bet mums visiems labai aišku kad geros valios Lietuviai rasti budus Lietuvių vaikus mokinti ką nors kito negu to kuo mes Lietuviai taip stengiamės atsikratyti.

Tiesa, nėra reikalo per daug nusiminti iš “Sandaros” vadų darbų, nes jie pačioje Chicagoje yra ant labai mažos skalės. Pavyzdžiui, 20 metų jubilėiniame koncerte Lietuvių auditorijoje tebuvo apie porą šimtų žmonių, ir tai didumoje tik tu vaikų tėvai. Bet jeigu būtų ir vos keli jauni lietuviai pratinami svetimos kultūros tai visgi reikia gailėtis tų jaunuolių ir paties jų dvasios vado p. Vaidylos, kad jis tesupranta apie auklėjimą Lietuvių jaunime kacapiškos kultūros.

Sios pastabos daroma ne su blogais norais, ne su pavydu, bet tai yra faktai kurie skaudina širdį gero Lietuvio. Tokie Sandaros ir jos organo vadų darbai ir keliems liksiems sandariečiams garbės nedaro.

Tačiau “Sandaros” redaktoriaus p. Vaidylos visos pastangos buvo ir jau kelintas metas yra lavinti mūsų jaunimą Rusišką “kazokų”, “dubinuškų”, “karobučų” ir tt. Niekas nepavydi p. Vaidylai kad jo širdis skęsta kacapų kultūroje, ir nepavydėtina jam ta garbė kad jo kolega Rusas, kuris mokina Lietuvių Rusiškų šokių skelbia jog p. Vaidyla yra Baltgudis (nors nesinorėtų tam tikėti), bet mums visiems labai aišku kad geros valios Lietuviai rasti budus Lietuvių vaikus mokinti ką nors kito negu to kuo mes Lietuviai taip stengiamės atsikratyti.

DARIAUS-GIRENO PAMINKLO FONDO EIGA

Lakunų paminklo fondo eiga pastaru laiku biskį apsnudo. Tiesa, fonde yra nemaža suma pinigų ir nemažai darbo jau padėta, ir gal but veikėjai nori šiek-tiek atsikvėpti. Tačiau reikia pastebėti kad visi kurie dirbo nuo pat įsikurimo Dariaus-Girėno Paminklo Fondo po senovei nori dirbti ir darbo iš rankų nepaleisti iki nebus atsiektas tikslas.

Tačiau kaip visi darbai neapsieina be kliučių taip ir Dariaus-Girėno Paminklo Fondo randasi tokių kurie nori darbui kenkti. Tą mintį turintis yra ypatingai vienas asmuo, kurios blogos darbo pasekmės turės iškilti aikštėn jeigu jis nepakeis savo taktikos.

Vasario 8 d. “Margučio” salėje įvyks Dariaus-Girėno Paminklo fondo posėdis, kur bus patiekta naujo aukų vajeus planai kad užbaigus paminklo fondui reikalingą sumą rinkti.

MIRTYS. Chicagoj pastebėtina daug Lietuvių miršta sulaukusį vos virš 40 metų amžiaus. Doktorai daro įvairias išvadas del mirties priežasčių. Kai kurie sako kad ankstyvos mirties priežastis turėjo bendro su tų žmonių gyvenimu prohibicijos laikais.

VISOKIOS CHICAGOS ŽINIOS

Chicago antrašas: 2437 W. 69 St. Tel. Grovehill 2242

**Lietuvaitės Debiutas
Chicago Operoj**

Nemažai yra Lietuvių kurie ir kurios pašventė ilgus laikus Italijoje mokindamiesi dainavimo su tikslu pastoti operos dainininkais. Bet ar girdėjome iki šiolie kad nors vienas tų mūsų Italijoje buvusių ir grynųjų pasišventėlių būtų pateikė į operą?

Tačiau štai Chicagoje ta garbė teko vienai Lietuvaitėi, visai nebuvusiai Italijoje. Štai ponin Barborą Drangelienę, Dr. K. Drangelio žmona, kuri scenos vardą pasirinko Darlys, dainuoja vadovaujamas roles Chicago Grand Operoj.

Kada apie tai pradėjo girdėtis tik gandai, atrodė lyg keistoka, bet vėliau paaiškėjo kad Barborą Darlys tikrai dainuoja vadovaujama rolė operose “La Gioconda” ir paskiau “Aida”. Spaudos pranešimai pareiškė kad mūsų Lietuvaitė pasirodė labai tinkama, pradžia jai pavykus, todėl ir toliau galima tikėtis gerų pasekmių.

Ponios Darlys šis debiutas Sausio 23 d. “La Gioconda” operoje buvo dalinai siurprizas Chicago Lietuviams, ypatingai žinant kad Chicago Grand Opera yra Italų kontroliuojama ir tarp jų gauti vadovaujamas roles reikia būti daugiau negu kvalifikuota.

Linkėtina p. Drangelienės Darlys sekmingai testė savo garbingą darbą operoje, kur mažai kas iš Lietuvių, čia Amerikoje, pasiekė, nepaisant kad yra tokių kurios jai tos garbės pavydi.

Ji yra čia gimusi ir augusi Lietuvaitė, kantriai lavinosi dainavimo per eilę metų niekur nesigersidama ir vėšiai neišsilaikanti dainuoti.

kos sudėties vardą. R p

NIEBUK ŽIL'S

Stebuklingas Gydulės, kurios Paminkla žilima, Plaukų Sinkima ir Leiskanas. Šis gydymas privalei rti kiekvienas kuris žyla, slenka kuoja plaukai. Nėra kas nesiruošio iki šiol išsilaikanti. Kreipkitės neatidėliodami ligu žilnia \$2. (4)

Box 54 JOHN SKINDERIS Universal, Ind.

**DYKAI BANDYMAS
NUO REUMATIZMO**

Mes turim puikų Metodą nuo Reumatizmo, kurį noriai pasiusime kožnam šio laikraščio skaitytojui kuris tik pareikalauš. Jeigu kenciat skausma sanariuose, jeigu jie sustingę, arba labai jauslus, jeigu turit kentėti kožnoj oro permainoj, štai jums proga išbandyti prastą, pigų Metodą, kuris pagelbėsio šimtams.

Mes noriai pasiūsime jums PILNĄ Pakelį, 7 dienoms DYKAI ISBAN-DYMU, ir jeigu norėsit naudot daugiau, tą galėsit daryti už mažus kaštus. Mes kviečiame jus naudoti tą vaistą 7 dienas, DYKAI, mūsų kaštais. Pasiųskit savo vardą ir adresą tuojau į ROSE RHEUMA TAB CO., Dept. X-3, 3516 N. Irving Ave. Chicago, Ill.

SMARKIAI ATSALO

Sausio 28 d. Chicago užklupo smarkus šaltis. Per visą Sausio mėnesį buvo gražus ir nešalta, be sniego, tik sulaukus Sausio 28 d., apie 1 val. po pietų pradėjo staiga užteiti šaltas oras. Tą rytą Chicagoj temperatūra buvo 46 laipsniai, o apie 6 val. vakaro oras pasikeitė taip kad temperatūra nupuoletė net 7 laipsnius žemiau zero (F).

Sekmadienio naktį ir pirmadienį Chicagoje buvo daug gaisrų, nuostoliai padaryta gana dideli. Lietuvių kolonijoj Town of Lake užsidėgė keli Lietuvių namai, iš kurių kiti turėjo net pusuogiai nakties laiku išbėgti į šaltį. Gaisrai kilo daugiausia nuo perkaitinimo pečių namus bešildant.

Oro biuras pranašauja kad šaltis greitai apsisiaš Chicago ir vėl bus šilčiau.

“VYTAUTO DIDŽIOJO KANTATA”

Dainos Choras Sausio 28 d. pastatė pirmą kartą Chicagoje Lietuvių auditorijoje kompozitoriaus J. Žilevičiaus “Vytauto Didžiojo Kantatą” (žodžiai A. Jakšto-Dambrausko).

Kantata yra naujas kurinys mūsų muzikoje, parašyta 1930 metais paminėjimui 500 metų sukaktuvių nuo Vytauto Didžiojo mirties. Reikia pasakyti kad Dainos Choras nemažai dirbo iki prisirengė kantatą pastatyti, ir sudainavo labai gerai, atsižiurint į visas aplinkybes kuriosio dirbo. Už tai priklauso kreditas choro vedėjui p. Siauriui, kurio pastangomis tas didelis darbas atlikti. Nors buvo apie kantatą įvairių nuomonių, tačiau kurinis yra grynai Lietuviškas, todėl nekuriu s kurio orato. Jis patie

as nes ra gilus kurinis muzikos bei žodžių.

Lietuvių kolonijos kurios turi choras nepadarys klaidos pastatydamos V. D. Kantatą, tik turi nesigailėti truso ir laiko tinkamai prisirengti. Rep.

LIETUVISKI VAKARAI

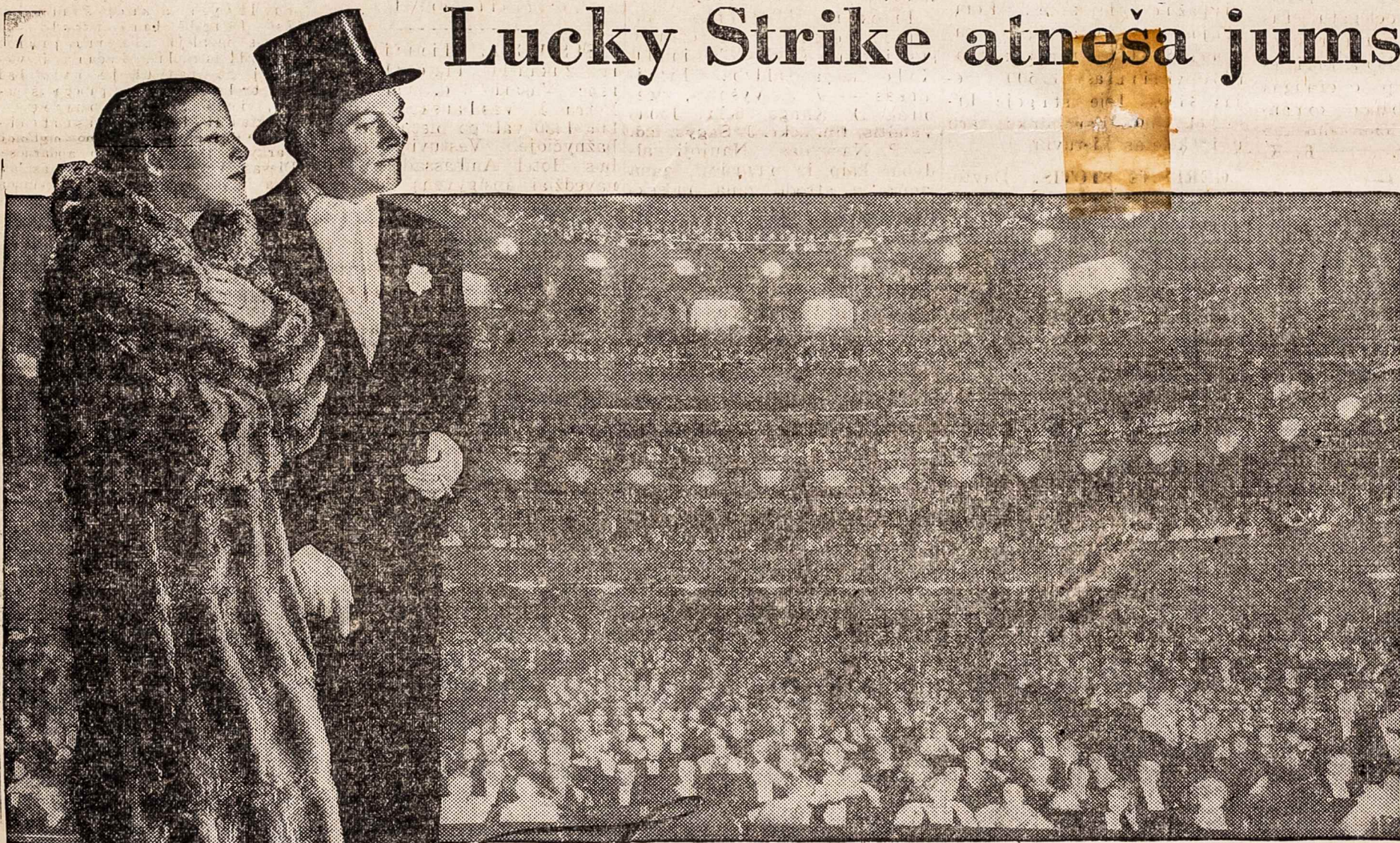
Šiais metais užgavėnės labai ankstyvos ir todėl visi rengia įvairius vakarus, šokius debėr prieš užgavėnės. Chicagoj labai daug visokių parengimų daro privatiški biznieriiai savo labui ir per juos net tankiai nėra vietos draugijoms savo vakarus rengti.

Vasario 3 d. SLA. moterų 208-ta kp. rengia šokius Congress viešbutyje Dariaus-Girėno paminklo Fondo naudai.

Reikia tikėtis kad šie šokiai bus sekmingi ir SLA. 208-ta kuopa žymiai prisidės prie paminklo.

“DIRVA” yra pigiausias darbo žmogaus pasismaginimas, kada kitokiems pasilinksmimams pinigų mėtų nėra.

Lucky Strike atneša jums

The Metropolitan Opera

ANT RADIO KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ PO PIET

Per šiuos, tiesiog iš Metropolitan Opera House, New Yorko mieste, šeštadienį po piet transliavimus mes stengiamės išreikšti savo pagarbą Amerikos įgintam geram skoniui... geram skoniui, kuris atneša toki milžinišką skaičių šalininkų del Lucky Strike... Mes jaučiame, jog Luckies yra tarpe puikėsnių gyvenimo dalykų, kadangi išdirbime to puikaus cigareto mes visuomet naudojame puikiausią tabaką ir tikrai vidurinius lapus... Leiskite mums išreikšti vilties, kad jums gerėjantis Metropolitan transliavimais pasidėdote prie to linksmumo užsidedami Lucky.

Nuo Metropolitan Opera House
Diamond Horse-Shoe
New Yorko

Ši šeštadienį, 1:40 val. po piet, Eastern Standard Laiku, per NBC Raudoną ir Melyną radio tinklus, LUCKY STRIKE transliuos New Yorko Metropolitan Opera Company pilnoje operoje, “Die Walküre”.

Visuomet Puikiausias Tabakas

ir tikrai Viduriniai Lapai

NE viršutiniai lapai
—jie yra nedasivystę

Derliaus Grietinė

NE apatiniai lapai
—jie yra žemesnės kokybės

Greičiausia Kelionė i Lietuvą

BREMEN • EUROPA

EKSPRESINIS TRAUKINYS laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nuvykimą į KLAIPEDĄ.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

HAMBURG - DEUTSCHLAND

ALBERT BALLIN - NEW YORK

TREČIOS KLESOS LAIVAKORTES IS \$170.50

NEW YORKO I KLAIPEDĄ IR ATGAL

Taipgi nuolatiniai išplaukimai gerai žinomais kabininiais laivais. Patogus gelžkelių susisiekimas iš Bremeno arba Hamburgo. Informacijų klauskit pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

1119 Euclid Avenue

Cleveland, Ohio

Dienos Klausimais

PREZIDENTO GIMTADIENIS

Sausio 30 dieną visa šalis minėjo Prezidento Roosevelto 52 metų gimimo sukaktuves.

Ar kitas kuris prezidentas tokį visuomenišką gimtadienio sukaktuvių minėjimą užsipelnė istorijoje nėra pažymėta.

Sausio 30 dieną visoje šalyje rengta baliai Prezidento Roosevelto pagarbai, išreiškimui jam pasitikėjimo ir parėmimui jo darbo kurį jis ant savo pečių pasiėmė išvedimui šalies iš depresijos. Tų balių pelnas skirtas fundacijai kurią pats Rooseveltas įsteigė 1926 metais tyrinėimui ir gydymui "poliomielitės" ligos, kuri keliolika metų atgal Ameriką užklupo ir buvo žinoma kaip "jaunųjų paraližius". Ta liga palietė ir patį Rooseveltą ir jis dabar nevaldo savo kojų kaip reikia. Kovai su ta liga Rooseveltas ta fondą įsteigė, o dabar, jam tapus prezidentu sunkiausiais šalies laikais, pradėjus kovą su depresija ir ją pasekmingai naikinant, jis šalis įvertindama tą jo darbą, sumanė jo gimtadienį paminėti parėmimu fondo kuris rūpinasi vaikais nuliestais paraližiu.

Šitoks visuotinis Amerikos žmonių gerbimas Prezidento Roosevelto atskleidžia keletą dalykų:

Parodo kaip Rooseveltas usirupino visų gerovę, o ne vienos partijos, ne vienos klesos ar klišos interesus.

Parodo kaip vienas žmogus, turėdamas gerą mintį ir gerus norus, juos panaudodamas visuotinai gerovei, gali tą gerovę padaryti.

Sakoma, "iš jų darbų vaisį pažinsite juos".

Amerika pažino Rooseveltą iš jo darbų ir gerų vaisių. Amerika pasitiki savo prezidentui.

Bet yra ir pavyduolių kurie matydami kaip visa šalis į Rooseveltą palinko nori daryti visokias kliūtis jo populiarškumo sumažinimui, jo darbų sumaišymui, kad paskui galėtų pasinaudoti savo propagandai kada kiti rinkiniai ateis.

Tų kliudytojų randasi ir Kongrese, kur politikieriai susiję nori pastoti kelią prezidentui kad ne vienokiu tai kitokiu būdu, arba jeigu pastoti negali tai nors nori iš jo darbų sau pasinaudoti.

Bet nežiurint to, visa šalis eina su prezidentu ir rodo jam pilniausį pasitikėjimą.

* * *

Kaip gražu yra matyti žmogų kuris užmiršęs savo asmeninius ir savo partijos ir savo luomo reikalus dirba visų gerovei.

Tokių žmonių visada ir visur buvo mažai. Mažai jų ir mūsų Lietuviškame gyvenime. Kuris tik kur prikišo nagus prie visuomeninio turto tuoj stengiasi pasinaudoti; tuoj daro visokių skymus tą vietą užurpuoti ir begėdiškiausiais būdais kovoja prieš visus kurie jo blogus darbus nurodo. Klaidina visus kad tik padarius juos savo pasekėjais savo tikslo siekiami.

Arba yra mūsų tarpe neva veikėjų kurie dirba tik savo garbei, tik savęs patikėjimui, pasinaudojimui iš visuomenės nepermatymų,

laksto ir maišo dalykus arba šmeižia tuos kurie tikrai pasišventę visuomenei dirbti.

Nors darbas visuomenei yra garbingesnis ir žmogų kur nors veda, jo gyvenimo tikslą apvainikuoja, tačiau kaip mažai yra tokių žmonių kurie nori dirbti visuomenei, visi tik sau!

Lenkijos Sutartis su Vokietija

Visai netikėtai įvyko sutartis tarp Lenkijos ir Vokietijos, kuri kokią nors reikšmę. Sutartis pasirašyta dešimčiai metų.

Lenkija, kuri turi sutartis su Prancuzija ir buvo Prancuzų globojama, apie savo naują sutartį su artinu kaimynu pranešė Prancuzijai, kuri tą išgirdus nutarė, nes Prancuzija nenorėi kad Vokiečiai išgalėtų, ir net su Lenkija turi sutartis prieš Vokietiją.

Ši Lenkų-Vokiečių draugingumo sutartis apima su laikymą ginčų už Danzigo karidorių ir kitus dalykus.

Lenkų-Vokiečių santykių sulopymas šiek-tiek apsilpnins Lietuvos poziciją, tačiau tas nereikia kad tuoj Vokiečiai atgaus iš Lenkų Danzigo karidorių, o Lenkams atiduos Klaipėdą ir visą Lietuvą.

Panašią sutartį Vokietija turi ir su Lietuva ir su Rusija, ir Lenkija turi tokia sutartį su Rusija.

Sutartys yra daugiausia nepuolimo, draugiškumo pagrindai, tačiau iš tokių "draugų" kaip Lenkai ir Vokiečiai gali išsivystyti kas nors ir pavojingo.

Štai Kame Šuo Pakastas

Šiose dienose išėjo viešumon Chicago socialistų išgarsinto "antro skridimo" paslaptis. Kaip žinome, perėitą rudėnį po Ameriką važinėjo "Naujienu" agentas, to skridimo pinigais apmokamas, ir organizavo neva "skridimo komitetus". Bet tai buvo tik priruošiamas planas "Naujienu" vajui.

Daugelyje vietų sukviesta į "skridimo komitetą" visokių srovių asmenys: katalikai, tautininkai, sandariečiai, ir jie iš širdies stoji dirbti neva sukėlimui pinigų išrengti antrą lakuną skristi per Atlantiką.

Dabar visi tie komitetai, visi veikėjai ir nariai gauna gražiausius prašymus visu smarkumu dirbti už socialistų dienraštį.

Daugelio katalikų veikėjų patys katalikai neprisi-prašo į darbą; tautininkai savo darbui; sandariečiai savo darbui; bet visus juos pasiėmė už nosių ir nusivedė sau į talką socialistai!

Niekas nepavydi "Naujienu" švesti jubilėjus ir daryti savo vajus, bet panaudojimas tokio visuomenės klaidinančio būdo kaip "antro skridimo" ruošimas savo bižniui yra galimas tik socialistams.

ATEJAI IR IŠEISIU....

Nelaukė niekas manęs ateinant. Gal ir laimuzės nepalinkėjo, ir knygon — manęs — gyvųjų. Galėčiau kad niekas nepažymėjo....

Kelvio lazda rankon paėmęs, Likimo naštą ant pečių dėjavau. Tyliai pravėręs duris šios žemės, Kudikio koja ją palytėjau....

Taip pat išeisiu be jokio garso, Taip tyliai, tyliai kaip teka Venta. Vieno daiktelio tiktai aš geisčiau: Tebuna meilė žemėje šventa.

Mažeika.

Paulius Gaubys.

DABAR....

(Skiriu Stasei Pilipaitėi)

Dabar jau ir vėliai skubu prie tavęs, Norėdamas jausmus širdies apsaityti, Su meile priglausti tave prie savęs, Audringas kančias nutildyti.

Taip siela ilgėjos tavųjų dainelių Skambančių tik meilei jaunystei, Ilgėjos veidelio, akių mėlynų, Ir džiaugsme tave tikėjos išsvysti.

Ak, skausmas sugėlė man širdį labai Kai tenai nuvykęs tavęs neb'radau, Man viskas atrodė taip niuriai, šaltai, Ilgesy paskendęs graudingai verkiau.

Kur pirma tik laimė ir gelės žydėjo Dabar ten suvytę, sudžiuvę žiedai, Kur tavo dainelės meilingai skambėjo, Belikę tik kančios, erškėčių dygliai....

Po tamsios naktuzės vėl užteka saulė, Po žiemės šaltosios atein' pavasaris, Kai tave sutiksiu, jaunoji mergelė, Vėl laimė man džiaugsma duris atdarys. Jokniunai.

J. Januševičius.

APSIDAIRIUS

PROGA KURIOS NEIŠNAUDOJAME

Jei kultūriškai mes butume geriau susiorganizavę ir turėtume atitinkamų inteligentų, New Yorke gautume puikią progą parinktai Amerikos visuomenės daliai atvaizduoti mūsų tautos gražesnius papročius ir Lietuvos gamtos gražumus ar ypатыbes.

Ten tapo suorganizuota taip vadinamas "geografiškos teatro", kurio tikslas yra krutamų paveikslų, paveikslų, paskaitų, tautinės muzikos ir šokių priemonė mis Amerikos visuomenei parodyti "kad žinoma ir tikrai iš gyvenimo ir papročių kitų pasaulio tautų". Teatrą suorganizavo įžymių universitetų profesoriai ir geografa, o piniginiai ji remia nemažas Amerikos turistų būris. Ar įstengtume mes idomų programą tam teatrui paruošti?

GINTARAS 2700 METŲ ATGAL

New Yorko "Times" praneša didelį senovės liekanų išpardavimą. Rinkinį sudaro 20,000 dalykėlių, rastu kada buvo iškasta apie 1000 senovės kapų Styrijos ir Karniola srityse (buvusioje Austrijoje), pradedant 1905 metais. Kasti leidimą davė Austrijo-Vengrų karalius Juozapas ir pinigų davė Vokiečių kaizeris Vilhelmas.

Lietuviui istorikui idomu tai kad tarp tų senienų yra daug gintaro karielių. Kadangi kapai priklauso taip vadinamai Anksstyvos Geležies (Hallstato) gadynei, reiškia dar 800 metų pirm Kristaus Baltijos gintaras buvo eksportuojamas į tolimą Austrijos užkamį, kur buvo senovės geležies kasyklos. Ar Lietuvių Prūsai šį gintarą, iš juos gavę, atvaizduojantiems dirklams parduodavo, lieka idomiu klausimu, dar ebe laukiančiu išrišimo.

Seniausią Blusa

Mūsų Baltijos gintaro dėsa, pasaulio mokslininkai pripažino su seniausiu nauju blusų šeimos. Žinutė New York "Times" laikraštyje sako, ties Palmnų kaimu, Rytų Prūsijoje, škasta gintaro šmotas, kurio viduje buvo suakmenėjęs blusa. Pasirodo, tai seniausios blusų veislės atstovas, gyvenęs kokie penki milijonai metų atgal. Jos šiniai, nelaimei, dar ir šian dien Lietuvoje tebesiauria.

Vyt. Širvydas.

PILSUDSKIS VIS NORI KILT Į DIKTATORIUS

Varšavoje eina kalbos ir nekurių norai padaryti Pilsudskį Lenkijos diktatorium. Jeigu atsistatydins dabartinis Lenkijos prezidentas Moscickis, tai Pilsudskis gali likti prezidentu ir diktatorium.

Kaip žinoma, Pilsudskis yra Lietuvos žmogus, Moscickis yra Lietuvos žmogus, ir prieš kelis metus nužudytas Lenkijos prezidentas Narutowicz buvo Lietuvos žmogus.

Jeigu maršalas Pilsudskis ilgiau neužsikraipstys ant Lenkijos diktatoriaus suolo gali atsirasti kitas jaunesnis Lietuvis ir tą vietą užims, pastumdamas senį į šalį.

PRIE KALBOS IR ISTORIJOS ŽURNALŲ

Rašo J. O. Širvydas.

Anuo sykiu, man parašius "Dirvon" keletą rašliavinį pastabėlių, gavau laišką iš Chicago nuo p. Ruko, kuris, perskaitęs mano braižinį, pareikalavo asmeniškai jam, arba "Dirvon", dar kai kurių papildomų tam straipsneliui žinučių, o ypač šių: (1) "Gimtosios Kalbos" laikraščio antrašą paduoti; (2) pažymėti ar yra kokis laikraštis ar žurnalas skiriamas Lietuvos istorijai (buvusiai) bei mūsų senovybėms tirti, Lietuvoje leidžiamas. Nors nelabai sveikas ir labai užimtas budamas, mielai pridursiu porą žodžių, parašydamas "Dirvai", nes gal tas bus naudinga ir jos skaitytojams.

1. "Gimtoji Kalba" (jos antrašas: "Gimtoji Kalba", Perkuno Alėja 17, Kaunas, Lithuania; prenumeratos kaina 2 lt. 50c., užsienin gal 5 litai, ten nėra pažymėta) nedidelio formato, 16 puslapių storio. Straipsneliai neilgi, suprantamai rašomi, daugiausia tam pasižventusių kalbinkų bei kalbos tyrimo ir gryninimo mylėtojų: k. v., J. Talmanto, Vl. Jakubėno, A. Jakšto, S. Čiurkionienės, M. Račkausko, Pr. Mašiot, G. Zimano, J. Labuko, V. Kamantausko, A. Salio ir k. Apie bendrą turinį galima bus numanyti iš keletu tame laikraštyje jau telpusių straipsnelių antvardžių, kurias čia išrašau: "Pasisveikiname", "Laiskai", "Mūsų Rašomosios ir Dainuojamosios Kalbos Reikalai", "Medžiaga Rašomosios Kalbos Žodynui", "Apie Vertimus", "Kalbos Piltzolis", "Del Dviskaitos", "Del Veikėjo Veikiamoj Dalyko Kilmininkų Vietos Sakinyje", "Trukstamesis Žodynas", "Mūsų Lietuviškųjų Pradai", "Lietuvių Kalba Musų Mokyklose", ir tt. Kiekviename numeryje yra "Klausimų Kraištė", kurioje, skaitytojams toje sityje, po pasiklausus, atsakoma ir paaiškinama. Tai, gi dedama apžvalga laikraščio, jei parašyta kas svarbaus ar taisytino mūsų kalbos klausimui. Pagalios yra perkratos-recenzijos naujai išėjusių veikalų, jei jie kiek lypsti kalbos mokslą.

Galia kad siauri šios pastabėlės rėmai neleidžia apie šį rimtą žurnaliuką plačiau pakalbėti, nors būtų reikalinga. Trumpai suglaudus "Gimtoji Kalba" labai naudinga ir broliams Amerikiečiams, ypač redaktoriams, rašytojams, korespondentams ir apamai mūsų kalbos gražumo mylėtojams.

2. Istorijos nuorakinio (speciališko) žurnalo Lietuvoje dar rodos nėra; buvo pradėjęs prof. Janulaitis leisti žurnalą "Praeitis". Man jo matyti neteko, nes knygynuose nėra. Girdėjau kad "Spaudos Fondas" Kaune parduvinėjęs šio laikraščio 1-mą numerį po 25 litus. Del jo brangumo, išsirašyti negalėjau, nes maniau kad gal kur apilinkėje teks jį pamatyti; klausinėčiau pas mokytojus, bendrai pas rašto ir mokslo žmones, bet niekas neturi, net sakėsi negirdėję!

Esti kartais istorijos straipsnelių mūsų žurnaluose ("Vaire", "Kulturoje", "Židinyje" ir k.). Kartais tenka pastebėti vieną-kitą tokių straipsnelių, bet apie jų vertę sunku kas pasakyti jų perdem neištudijavus. Studijuoti progos neturiu, nes del savo sunkių aplinkybių negaliu jų išsirašyti. Jei norėtum mūsų istorijos studijų linkmę ir tekne pasekti reikėtų išsirašyti visus mūsų žurnalus, net ir laikraščius (net ir juose netikėtai istorinių dalykėlių pasitaiko), bet kasgi tatau ištesės. Labai gerai būtų turėti nuorakinis istorijos organas apie kurį susispiestų mūsų istorininkai ir istorijos studentai bei jos mylėtojai, tuomet susidarytų ištisa tuos mokslo šakos sistema ir nuosekliai organizuotas istorijos studijų darbas. Šito pas mus dar nėra.

Berods laikas nuo laiko pasirodo naujų, mūsų istoriją liečiančių veikalų, kuriuos kartais pamini laikraščiai. Jeigu būtų nuorakinis istorijos laikraštis jis vestų šitokių raštų bibliografiją ir paduotų jų peržvalgą (recenzijas). Antraip, šitoki veikalai pasilieka keletu sudomintų asmenų žinijai Kaune; retai kada ką užtiksi asprkities miestų knygynuose, o provincijoje — ir su žiburiu nerasi. Sunkus rašytojų, mokslo žmonių darbas pelyja kur sukrautas, o visuomenėje mokslo skurdas. Taip ir eina lėsa: "šach" ir "mat"; rašytojas piliečiui: "tu neskaitai!", o pilietis — "aš nežinau ką tu turi!"

Ryžium su tuo reikia pastebėti dar kai-kurie nenormalumai. Vienas tų rimčiausių — mokslo veikalams nėra tam tikros privates leidyklos. Dabar juos leidžia prie Švietimo Ministerijos. Pasirodo, sulyg pranešimų laikraščiuose, ir gerų mokslo, taigi ir istorijos, leidinių. Bet jie sunkiai prieinami. Keletas veikalų patiekia, keletas ir pasikaito. Net ir laikraščiuose, kai tokį leidinį praneša, kainos nemini. Matyt, leidžia ne parduoti bet profesorių patogumui — ne

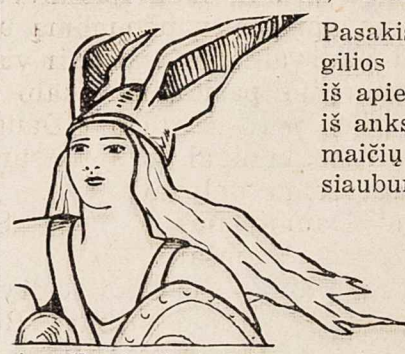
tai studijoms, ne tai vadovėliams. Berods esa pavesta tulo knygyyno komisui, bet tai jau apgalėtinas "monopolius". Kas kita būtų jei tokie veikalai būtų leidžiami ir visiems lengvai prieinama kaina, ir būtų kimšte prikimšta komisana visu — net ir provincijos — knygynų. Butų laisva ir visapusiai naudinga konkurencija, kuri leistų mūsų intelektualiam gyvenimui sparčiai pabėgti. Privatus knygynai turi savo reklamos kelius ir dažnai iškia piliečiui knygą net ir prieš jo norą. Be to, juk reikalingos būtų nuolatos kelionėje turėti ir "keliaujančios knygų pardavyklos" — vietoje seniau buvusių knygnešių — knygvežių. Suprantama, mokslo leidiniai privalėtų būti leidžiami dviejų rūšių: prabangos leidiniai profesoriams, ir pigūs, prasto popieriaus — liaudžia. Pinigas — didelis veiksnys. Tegul knyga įieško žmogaus, o ne žmogus knygos.

Reikėtų pridurti šion šnektan ir tas kad pas mus Lietuvoje dar nedaug yra mokslo vyrų bekalški. Jei tokių būtų daugiau tai mes savo, kad ir istorijos literatūrą turintume, kaip kitur yra daroma. Kitur yra verčiama savo kalbon visoki svetimi šaltiniai — tegul istorijos tyrinėtojai ir jos mylėtojai studijuoja ir davo savo išvadas. Bet tegul plačiai apie savo praeitį, kad ir iš drumstų šaltinių, apsipazysta. Grudus randa tik peluose. Pas mus, vienam nepatinka Vokiečių kronikininkai bei istorikai, kitam Rusų, trečiam Lenkų, ir tt. Pasekmėje, mes savo kalboje neturim dar nei vienos išverstos ir atitinkamai komentarais aprūpintos kronikos! Sugraibst kas po truputį istorijos žinių, susidaro savotišią ir rašo "istorijos veikalą". Tiesiogiai. Pat'krinti negal, nes svetimi šaltiniai ir jų priežastų dėlei, yra tau neprieinami autorius džiaugiasi tave turis savo teirijos niote. Ateis k'tas autorius, kurs naują "savo istoriją" vėl tave ves praskui savo už nosies. Trešis vėl betvirtas vėl, ir tt. O tu busi, tikrenyje, riekur toliau nenuėjęs.

Bet aš čia pertoli busiu nuėjęs. Todel baigiu ir pabaigoje galėčiau p-ui Rukui, bei įvairių knygų mylėtojams, patarti kad, reikalui esant, vis delto kreiptųsi į Spaudos Fondą. Laisvės Alėja 62, Kaunas, Lithuania.

JUROS MERGA

Parašė K. S. Karpis, "Meruno" autorius)

Pasakiškas romanas iš giliios Lietuvių senovės, iš apie 1500 metų atgal, iš ankstyvų Lietuvių-Zemaičių prietikių su jūrų siaubunais vikingais. Šis apysaka eina apie iš užjūrio atėjusią kariauninkę mergą su savo vikingais, kurie užkariauja ir įsigyvena Palangos srityje. Apie tai išgirsta narsus kariauninkas Ramojus nuo Nemuno ir Dubysos, jis išvyksta gelbėti savo žmones nuo svetimių, bet pats įsimyli į tą užkariautoją "juros mergą". Pagaliau žusta ta merga ir per ją pražusta pats Ramojus. — Knygos d'elė. 298 pusl. Kaina\$1.00

Reikalaukit "Dirvoje" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

TRUMPIAUSIA LIETUVOS ISTORIJA

Visų trumpiausių Lietuvos istorijų yra parašęs buvęs "Vienybės" redaktorius, dabartinis Lietuvių radio programos vedėjas New Yorke, Jonas Valaitis. Ji išleista 1933 m. ir kaina tik 25c. Jos visai mažai beliko neisparduotos. Kiekvienas Lietuvis įsigykite ją. Perskaitysit per pusvalandį. Ji labai aiškiai parašyta, per pusę valandos laiko patirsit svarbiausius Lietuvos įvykius. (25c prisiųskit po 1c, 2c arba 5c pašto ženkl.)

Reikalaukit "Dirvoje" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

LIETUVOS ŽEMLAPIAI 30c

Su persiuntimu į kitus miestus — 30c. Kaina: vietiniams po 25c.

Reikalaukit "Dirvoje" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Merunas

Apysaka iš Apuolės Laikų

JUODO KARŽYGIO SUNUS

Rašo K. S. Karpus

(Tęsinys iš pereinamo num.)

BAISŪS GANDAI

Geluonio apsakymai apie tolimą Apuolės kraštą, apie jo gyvenimą ir narsuosius sukilė Daugupėnuose didelio susidomėjimo. Bet vos spėjus jo pasakomies apsidžiaugti, tą patį rudenį Daugupius pribuvo pasiuntiniai nuo kunigo Nagio su baisiais gandai: jie pranešė kad tas visas kraštas, vos perleides vieną žiaurų vikingų užpuolimą, vos atsigynęs, nuvargęs, tapo vėl užpultas dar baisnesnio priešo, ir įėjus pagalbos iš toliau negaus, bus sunaikintas. Apuolės valdovas, girdėjęs iš Geluonio apie garsų Daugupių valdovą ir jo narsuosius, sumanė šauktis jo pagalbos.

Sujudo visa Daugupių pilis tą gandą išgirdus. Labiausia ši žinia išjudino Meruną ir jo vikingus, nes tik jie žinojo ką reiškia „užjurio priešai“ ir kokius pėdsakus jie palieka.

Visoje pilyje švaistėsi karštieji vieni kitų pasiraginimai, „Einam! einam!“ Tiksliai Ardys su senesniais savo padėjėjais svarstė šaltai ir rimtai kas daryti: ar eiti taip toli, ir ar spės kokią nors pagalbą nunešti. Pagaliau, nesuvaldydami jaunųjų nuo užsidegimo eiti, pasiryšo apsilankyti Mildos šventinčioje pas vyriausį krivę Rasteni pasiteirauti kokia tame yra dievų valia.

Vyriausis krivė, kurs daug kartų išsikalbėjo su Merunu apie vikingų baisesius darbus svetimosiose šalyse, su Vydu nu apie užjurio plėšikų užkariavimą Sambijos ir Klaipėdos kraštų, pasiteiravęs dievų patarimo, gavo atsakymą kad visi Lietuviai kas tik pakelia ginklą turi eiti saviems į pagalbą. Jeigu nespės apginti užpultas pilis, turi nors pasistengti išmušti priešus iš savo žemių, kurie, vienur įsigalėję, palikti šeiminių laimėjimų, bandys eiti toliau, ir gali net iki Daugupių ateiti, apie juos išgirdę.

Apuolės pasiuntiniai išleista atgal su gera žinia — tegul pilis laikosi, pagalba ateis.

Tuo po visą kraštą kur tik iš Daugupių buvo galima pasiekti, pasklido gandai — šaukiant valdovus-kunigus į Daugupius seiman.

Nedaug trukus, visi Nemuno. Vilijos, Nevėžio, Dainavos ir Sudavijos kraštų valdovai žinojo apie baisy užpuolimą užjurio priešų ant šiaurvakrinio krašto, ir visi skubėjo į Daugupius pasitarimui kaip pagalbai duoti. Per porą savaitių į Daugupius suplaukė-sujojo kunigai su savo sunais ir palydovais. Seime dalyvavo šie:

Artimi Daugupiams kunigai: Sarpis, Karpis, Šernas, Vaupša.

Vilijos kunigai: Romeika, Udrys, Toleikis, Rastys ir su juo pribuvo Borkus-Nergis.

Nevėžio kunigai: Liepėnas, Kalnis, Ginkus.

Dainavos kunigai: Baniutė, Švarna, Rumby, Strutis, Gaustas, Trabas, Kastys, Merkys, Pikšris, Tauras, Narušis, Dargis, Švidrys.

KLAJUNAS

(Parašė K. S. Karpus, „Meruno“ autorius)

Klajunas yra istorinis romanas iš laikų D. L. Kunigaikščių Algirdo ir Keistučio, apie jauną narsuolį, kuris pasiiliko ištikimas savo valdovui, Didžiam Kunigaikščiui Jaunučiui, Algirdo ir Keistučio broliui, kuriam jų tėvas Gediminas paliko Vilniaus sostą ir Lietuvą valdyti. Kada Keistutis ir Algirdas, susitarę, atima iš Jaunučio Vilnį, ir pačiam Jaunučiui nelikus vietos Lietuvoje, jį iš kalėjimo išgelbsti tas jaunas narsuolis, jo draugas, su kuriuo kartu augo, abu išbėga iš Lietuvos į Rusų žemes. Tada tas apsakos karžygis lieka Klajunu ir bijodamas Algirdo ir Keistučio bausmės, daug ko pergyvena kitose šalyse, net pasiekia Arabiją ir Totorių žemes. Pagarbi Algirdui užimti Kijevą, ir Keistutį išgelbsti iš Teutonų nelaisvės, ir tada gauna jų dovaną ir sugrįžta į savo gimtinę kraštą. Knyga didelė, 224 pusl. Kaina\$1.

Reikalaukit „Dirvoje“

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Sudavijos kunigai: Gilinis, Darėjus, Akšys, Staknys, Jodėnas, Širvys, Višakis, Rudis, Ragelis, Skodis, Vigris, Kybaras, Girėnas, Kusas, Vaisnoras.

Žemutinio Nemuno kunigai: Bružas, Eimutis, Skaisgiris.

Rusnės kunigas Brutenis į seimą nevyko, bet pranešė kad jis rengiasi eiti išvien su Daugupėnais: jis šaukia seimą savo kaimynų kunigų ir su jais pasitiks Daugupėnus prie Dubysos, kuri išveda į Ventą ir į Apuolės kraštą.

Prie iš kitur atvykusių į seimą kunigų dalyvavo šie Daugupėnai: Ardys, Merunas, Gaižys, Daujotas, Zubrys, Vainys, Viržys, Šarkis, Masys, Stukas, Gužas, Vydučas, Genys, Žilius ir kiti.

Seimas neapsiėjo be ilgų ginčų. Vieni norėjo eiti, kiti prieštaravo; per kelias dienas ginčijosi ir Daugupėnų maistą naikindami sėdėjo nepriedami prie jokio nutarimo. Vieni pagaliau pradėjo sakyti, kas nori lai eina, ko mes ten eisim, taip toli vargo įeiskosim?...

Kiti prieštaravo ėjimui žinodami kad jiems neteks būti vadovais. Tiksliai tie norėjo nešti pagalbą nelaimingam kraštui kurie suprato kaip baisy yra patekti svetimųjų nuguose, ir kurie kiek nors patyrė gyvenimo sunkenybių.

Seniesiems besiginčijant ir prie nieko neprieinant, tarp sujusių į Daugupius jaunų kunigų arba kunigų sunų išsiplatino šaukimas: „Eisim! eisim! išmušim priešus!“ Bet reikėjo gauti senųjų sutikimas ir gauti vyrus vestis į karą.

Krivė Rastenis, nusiminęs del kunigų nesutikimo, pagaliau į visus smarkiai prabilo:

— Vyrai Lietuviai! Kada jūsų brolių kraujas liejamas, jūs tik tuščias kalbas varinėjat! Kada jie žusta, jūs kalbat ar eiti įems į pagalbą ar ne! Pasistatykit save jų vietoj, ir pamanykit kaip jaustumetės jeigu jūsų kaimynai susėdę kalbėtų ar eiti jums gelbėti ar ne! Jeigu ilgiau sėdėsit ir kalbėsitės, priešas netrukus ateis pas pat jūsų slenkstį! Kurie atsisako eiti savam į pagalbą, lai Perkunas tą trenkia!

Prieštarautojai nutilo. Kurie patys negalėjo eiti, sutiko leisti vadovauti savo sunus arba priskirti savo vyrus prie kaimynų burio. Kunigų sunai labai nudžiugo, nes tas reiškė kad jie galės eiti į karą.

Apskaitytiavus kiek kuris kunigas duos vyrų, pasirodė kad susidaro milžiniškas pulkas iš apie poros tukstančių kariuomenių. O kiek dar prisidės iš žemutinio Nemuno, kiek dasidės Dubysos žmonių ir pagaliau pačios Apuolės krašto vyrų!

Liko dar išrinkimas vyriausio vado. Už vadovą irgi karštai ginčytasi, nes buvo keletas tinkančių, buvo daugelis norinčių būti vyriausiu vadu, ir buvo pavydinčių kitiems, nors patys negalėjo vadovystės užimti.

Ir čia krivė Rastenis turėjo dievų valią pareikšti:

— Vyrai, ko ginčytis už vadovą, kuomet patys dievai turi tą vadovą paskyrę! Štai, žiūrėkit, jis stovi, narsuolis kuriam lygaus nėra visame seime! Dievai jį priešų tarpe išaugino, kad jis pažintų visus jų kovų būdus, ir mums gražino kad galėtų jums vadovauti! Štai jis, Merunas! Visų vadas! Tik jis išves pasekmingą karą! Tik jis išgelbės užpultą kraštą nuo užjurio priešų! Nusilenkit jam!

Jaunųjų tarpe suužė smarkiausius garsus:

— Merunas bus Vadas! Merunas mūsų Vadas!

Ir noromis-neporomis sutiko su tuo prieštarautojai. Tik vienas iš visų seimo dalyvių palikė savyje apmądą naujai išrinktam Lietuvių Vadui — tai kerštingas Borkius, „baltas karžygis“, kurs nekenė Daugupėnų įpėdinių ir dabar dar labiau neapikantą užsidegė, nors jį mokėjo paliepti.

Merunas, apšauktas vadu, nusilenkė krivėi ir priėmė jo palaiminimą. Visi į jį su pagarba atsinešė, ir daugybė rodė didelio džiaugsmo, išskyrus kelis pavyduolius, kurie su Borku laikėsi išvien.

Daugupiai surengė didelę puotą svečių pavašininimui prieš išsiskirstymą. Merunas rinkosi sau padėjėjus ir šiais buvo jo artimiausi asmenys: jo tėvas Ardys,

JAU LEIDŽIAMA KNYGA

MERUNAS

JUODO KARŽYGIO SUNUS

KNYGA BUS 500 PUSL. DIDUMO

Kaina tik \$1.50

„MERUNAS“ yra istorinis romanas iš gilių Lietuvių senovės — iš suvirš 1,000 metų atgal — iš laikų garsios Kuršių-Zemaičių pilies, kuri stovėjo į rytus nuo šių dienų Skuodo miestelio, Žemaitijoje. Galinga tai buvo pilis, narsūs jos valdovai — nes jos iškaskenos šiandien tą patvirtina, o istorikai turi tą pilį aprašę savo raštuose užsilikuose iš anų senų laikų.

Apuolės pilies likučiai tapo atkasta 1931 ir 1932 metais, ir kuomet pradėta kasinėjimai prie Apuolės piliakalnio suvažiavo Švedai ir Latviai mokslininkai patirti ką nors daugiau apie anuos praėjusius laikus.

„Merunas“ yra 34-ta K. S. Karpiaus parašytų knygų, mažų ir didelių, ir septinta knyga iš jo didžiųjų romanų-apsakų iš mūsų Tautos Istorijos. Kaip kitos didžiosios jo apsakos taip ir „Merunas“ yra labai populiariška, ką patvirtina „Dirvos“ skaitytojų pareiškimai ir kartu pageidavimai kad „Merunas“ būtų išleista knygoje.

K. S. KARPIS.
MERUNO AUTORIS

KNYGOS KAINA DABAR TIKTAI \$1.50

Visos knygos duosis tvirtuose audimo viršeliuose.

Kurie pasiskubins išsirašyti „MERUNĄ“ dabar, tie visi gaus knygą už \$1.50, ir jų vardai, kaip ir kitose „Dirvos“ leidžiamose knygose, bus įtarpinti atminčiai kaip knygos leidėjų. Mums vieniems tikia didelę knygą išleisti sunku, be prisidėjimo iškalko tų kurie nori „Meruną“ turėti, taigi už jūsų prisidėjimą mes norime atiduoti jums prideramą kreditą.

(Klaidų išvengimui, užsisakant knygą, užsakymą parašykite ant paskiro lakšto ir ant jo parašykite savo pilną vardą ir antrašą, taipgi uždekit pilną antrašą ant laiško voko (konverto).

„D I R V A“ 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

brolis Gaižys, draugai iš vikingų parvežti: Šarkis, Masys, Stukas, Gužas, ir nauji Daugupiuose rasti narsuoliai: Zubrys, Vydučas, Daujotas, Vainys, Viržys. Kiti visi kunigai arba jų sunai kurie rengėsi vadovauti savo burius, kožnas bus savųjų vadu ir visi klausys vyriausio Vado.

Laikė puotos, sujusieji svečiai narsuoliai vėl surengė kautynes. Šiose kautynėse jau raiti dalyvavo ir vikingai, kuri per keletą metų išmoko gerai jodinėti ir įvairiuose raitų žygiuose neužsileido kitiems.

Tarp kitų kautynėse dalyvių, su svečiais pirmą kartą stojo raitas Merunas.

Nergis (kurį Daugupiuose žinojo tik kaip Borkų), kuriam gerai sekėsi nugalėti keletą kitų vyrų, gavo pirmą kartą progą susitikti su Merunu raitu. Nudžiugo jis, manydamas kad gauna progą jei ne ką daugiau tai nors kaip nors pažeminti tą krivę apšauktą dievų išrinktą Vadą. Lai visi matys kad Merunas nėra toks galinžas, manė sau vienas Borkus. Bet išėjo kitaip: Merunas, kaip buvo didelis ir narsus, likęs visų apšauktas Vadu, lyg iš pačių dievų gavo didelio įskvėpimo ir daugiau pėkų, taip kad jam niekas negalėjo atsilaikyti. Jis kovodamas prieš Borkų įsivaizdavo kovoją su baisiausiu savo priešu — su pačiu žiauriausiu užjurio siauburū kokių tik jis svetimosiose šalyse buvomas pažino — gal taip ir reikėjo Borkų įsivaizduoti — ir Borkus nuo arklio nusi-rė.

Jaunųjų, kurie Meruną pamilo, dvasia pakilo tuo laimėjimu. Bet Borkus mokėjo tą gražiai nuleisti už menkniekį, nes juk tai tik žaislas.... Merunas, laimėjęs, irgi

ta prietiki laikė už žaislą, ir viskas baigėsi gražiai.

Paskutinę dieną, kada svečiai rengėsi Daugupius aplėisti, pilį pasiekė dar liudnesnis gandas: pribuvo pasiuntiniai nuo kunigo Vieksnio, vieno iš tolimesnių Apuolės kaimynų, kurie pranešė kad jau Apuolė tapo paimta Žuvėdų karaliaus Olavo, išplėsta, jos gynėjai išžudyti, grobis išvežtas ir kad Žuvėdai užvaldę pilį renka iš aplinkinių gyventojų ir kunigų duokles, o atėjus pavaras ir karalius gryžęs pas savo paliktus Apuolės valdytojus darys užpuolimą visame krašte.

Šitą žinią išgirdus, Merunas ir jo vikingai žinojo kas ten atsitiko. Dabar jau nebuvo reikalo skubėti su pagalba vienai piliai, bet reikėjo visa galybe ruošti išmušti priešus iš savo žemių kad neįsigalėtų. Sušaukęs aplink save visus kunigus ir savo padėjėjus, Merunas pasakė:

(Bus daugiau)

SAPNINYKAS

Didelė knyga, su šimtais paveikslų, išguldanti visokiausius sapnus. Tinka turėti visuose namuose. Kaina 75c.

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

KAINA TIK \$1.00.

Reikalaukit „Dirvoje“

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

SLA. nekurie ponai susirinkę svarsto kaip čia neišmokėt kokiam SLA. nariui kelių dolarių pašalpos arba mirusio gimimės pomirtinės, bet tie patys ponai labai greitai suranda budus kaip išleisti šimtus dolarių „kelionėms ir sugaistims“ ir organo spausdinimui, savo asmeninių ambicijų siekimui.

VIENĄ iš Lietuvos poetų, pasisukusių Chicagoj, tenaitinis cecilijų papa taip užkerėjo kad tas parvažiavęs į Brooklyną parsivežęs to ceciliko abrozėlį meldžiasi prie jo kaip Vilka-viškio „kozos“ mučelninko.

Dabar į Chicagoj nuvažiavo kitas iš Lietuvos atvykęs poetas. Žiūrėsim ar ir tą užkerės papos žila barzdelė.

TRAGI-KOMEDIJA. Kada Chicagoj laike Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos užbaigtuvėse buvo daug Lietuvių ir jiems geri Chicagočiai surengė įvairius pokilius, pasklidus žiniai apie Dariaus ir Girėno žuvimą, kilo lermas prieš tuos balius ir šokius, ir reikalauta nes juos sulaukyti.

Dabar gi pačioj Chicagoj ir visoj Amerikoje daugiausia tik rengiama baliai-šokiai kėlimui pinigų į tų karžygių paminklo fondą....

MERUNO PRENUMERATORIAI

Sekanti išsirašė „Meruną“ prisijusdami po \$1.50:

P. Žadeikis, Lietuvos Generalinis Konsulas, New York City.
Jonas Rakus, Newark, N. J.
Jurgis Baranaskas iš Sunderland, Mass.

Aleksandras Dyčius, West Lynn, Mass.

Kazys Stupin, Lowellville, O.
A. Lumbis, Wilkes-Barre, Pa.
Ch. Grimsby, Cookstown, Ontario, Kanada.

Juozas Aleknavičius, Baltimore, Md.

Felicia Bakučioniūtė, Westfield, N. J.

Antanas Mackevičius, Brooklyn, N. Y.

P. C. Salus, Brockton, Mass.
M. Paltanavičius, So. Boston, Mass.

J. J. Pasvenskas iš New Britain, Conn., prisuntė \$5.25, išrašydams Meruną ir kelias kitas knygas Apšvietos Žirgvalkio Draugijos skaityklai.

J. A. Urbonas iš Dayton, O., prisuntė \$3 už „Meruną“ savo ir Petro Venio ir rašo: Nors mes atidžiai skaitome kožną savaitę „Dirvą“, bet tokia knyga kaip „Merunas“, Lietuvių senovės aprašymas, pra papuošalas knygynui ir mes norisa šalas namų knygynėliui, todėl butinai įsigijame knygą „Merunas“. O antra, knygoje daug geriau skaityti negu laikraštyje su pertraukomis. Sykiu pagerbiame „Dirvos“ redaktorių K. S. Karpį už jo tokį didelį darbą ir pasišventimą paršyti tokias įdomias ir dideles Lietuvių istoriškas apsakas.

SKUBEKITE!

Dabar yra pats geriausias laikas išsirašyti „Meruną“ ir pastoti šios svarbios knygos leidėju. Knyga baigiama spausdinti ir paskui kaina bus \$2.00. Visų kurie užsisakys dabar skelbsime vardus „Dirvoje“.

„DIRVA“

6820 Superior Ave. Cleveland

GERB. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILAS APIE
NAUJA BAUDŽIAVĄ
LIETUVOJE

Kaip žmogus pažįrui i tą musų Lietuvę, tiesiog širdį sugelia kaip ten amžinai žmogus negyveno laisvas, o vis keno nors baudžiąvą ir vergiją nešė.

Buvo ten baudžiava kada ponai vertė žmonelius jiems dirbti ir už paklusnų dirbimų plakdavo ir kankindavo.

Tą baudžiąvą ciecorius caras imperatorius Aleksandras panaikino.

Neilgai laisvai pagyvenus, prasidėjo antra baudžiava — draudimas skaiti savo gimtu liežuvii.

Dar tai baudžiąvai nepasibaigus, uždėta kita vergijos našta, kurią daugelis ir dabar neša ir nešios iki savo smerčio adynos. Šita baudžiava arba vergija yra tai sulenkėjimas ir surusėjimas. Lietuvoje dar pilni kampai lenkpalaičių ir ruspalaičių, kurie nors yra Lietuviai bet Rusikai arba "poniškai" kvevoja ir nuo tos vergijos negali atsikratyti: ji jų mažas galvėles paspaudus ir tie lenkvergiai ir rusvergiai džiaugiasi iš to. Prasičiausia yra vergija ir "akliausias" tas vergas kuris savo našta, savo pančias džiaugiasi, Geriau kad jis greičiau kojas pakratytų, tik taip jo baudžiava pasibaigė.

Alė ir čia dar ne galas mano istorijos.

Tai baudžiąvai nepasibaigus, dabar vėl uždėta ant vargšų žmonelių nauja baudžiava. Šita nauja baudžiava uždėta daugiausia ant nestų vargšų žmonelių, arba kurie vargšais išrodė, ne ant ponų arba poniškai išrodančių.

Šita nauja baudžiamą uždėio dabartinės "fasistinės" valdžia.

Daugelis žmonių pajutę tą baudžiąvą jau stena, aimanuoja, kiti rengiasi stėnėti kaip tik ilga baudžiąvos vykdytojų ranka pradės juos sveikinti.

Alė kokia ta nauja baudžiava, gerb. Spragile, pasakyk atvirai ir greičiau.

Norit žinot kokia? Na, gi štai kokia:

Pereitą rudenį Lietuvos valdovas Smetona emė ir išleido įstatymą kad visi Lietuvos apsilėdėliai apsi-tvarkytų! Kas tai matė kad kas nors turėtų reikalą kištis į kito žmogaus gyvenimą! Dabar liepia stogus apsilopyt, langus susidėt, kaminus išsivalyt, o kada tai visi atliks, Smetona užsinorės pažūrėti ar švariais apatiniais vyrai ir moterys nešioja, ir vėl bus skalbimo, upelių ir akėčių teršimo, ir

džiovinimo ir kočiojimo ir kitokio bereikalingo darbo!

O dabar pasakysiu jums kaip aš aną metą važinėdamas po Lietuvą kartu su savo šonkauliu, mačiau ir regėjau.

Užeinam į vieną, kitą ir trečią kaimą ir vis matyt kiaučių stogų, gatvėse purvas arkliai iki pilvo, kiemai užleisti. Netekęs kantrybės vieno kaimiečio klausiu.

— Ei, gaspador, kodėl nepataisot stogų? — sakau aš.

— Kad, ponuli, neturiu kulių, — sako jis.

— O ar javus sėji? — sakau aš.

— Sėju, ponuli, — sako jis.

— Ar šiaudai užauga? — sakau aš.

— Už, — sako jis.

— Ar nukertat juos? — sakau aš.

— Nu, — sako jis.

— Ar suvežat į kluoną? — sakau aš.

— Su, — sako jis.

— Tai kodėl nepasidarot kulių ir neužlopt stogų? — sakau aš.

— Kad, ponuli, nėra kam padaryt, — sako jis.

— Na o pats ką veiki? — sakau aš.

— Kai turiu laiko, ponuli, vyžas lopau, — sako jis.

— O kai neturi laiko, ką veiki? — sakau aš.

— Arba miegu, arba važiuoju į turgų, — sako jis.

— O kodėl negali stogų pasitaisyt? — sakau aš.

— Kad, ponuli, kada pagada ir kiauuras stogas gerai, o kai lyja negi eisi sušlapti, — sako jis.

— Betgi stogus apsitaisyti reikia. Juk tai apsilėidimas, gėda, prieš kaimynus, — sakau aš.

— Kad ir kaimynų stogai kiauuri; iš manęs juoktusi pamatę taisant, — sako jis.

— Bet vistiek privaletum užlopyt nors gyvenamo namo stogą, — sakau aš.

— Gal ir galėčiau, ponuli, ale neturiu konėčių ant stogo užlipti, tai taip ir atidėlioju, — sako jis.

Misliu sau: tau, vyre, tik gero rungo reikia per pečius ir užsoktum ant stogo.

Tie namukai, Dievulian tu mano, tokie žemi kad ožka peršoka: ant minkštos žemės statyti, į žemę sulindę iš senatvės, bet gyventojas iš tinginystės negali užsiražot ant stogo.

Bet stogai ne visa bėda. Bėda ir su durimis. Štai svirno durys girgžda kaip pulkas žašų. Merga nori kad ją bernas naktimis lankytų, bernas irgi nori pas ją į klėtį lysti, bet abu tingi pašmeruoti duris kad negirgždėtų, ir kiekvieną naktį bernui einant pas mergą viso kaimo šunės pasilėidžia loti kada durys sugirgžda.

Per slenkstį išėjus iš namo, jeigu dar sausa tai gerai, bet jeigu kiek palijo tai ir brisk pasikasojęs andarus arba pasiraitojus kelnės. O išėjus į kaimo gatvę tai tikras dumblo tvanas.

O aplink yra akmenuoti upelių, arba laukai žvyruoti ar akmenuoti, reikia tik kelis vežimus akmenėlių atvežti ir paberti.

Kaimo gatvė sutinku kitą žmogelį, klampojantį per dumblą.

— Ei, gaspador, kodėl ne-

pataisot gatvę? — sakau aš.

— Ką aš vienas ją taisyčiau kad kiti netaiso; jeigu jiems gerai tai ir man ponuli, gali būti gerai, — sakau jis.

Einam per tiltą iš kaimo toliau, o tas "tiltas" tai tik balaidi apvali rąsteliai per-mesta, nei neprikalta nei nepirista. Vienas rąstas nerlaužtas ir tik pusė jo likus, o kita pusė — skylė. Pamatau kitą kaimietį ir sakau:

— Ei, gaspador, kodėl nepataisot tilto, arklis gali koją išsilaužti, — sakau aš.

— Dar nei vienas neišsilaužė, — sako jis.

— Ne laikas taisyt kada išsilaužė. Geriau būtų pataisius tiltą negu paskui gal-lėtis, — sakau aš.

— Ugi ar mano vieno til-tas? Kiti netaiso, kam aš taisyčiau? — sako jis.

Ir tt. ir be galo.

O ką tie "gaspadoriai" veikia kada neturi ką veikti? Nagi ant pečiaus arba daržinėje miega; neapsišva-rinę, kelias savaites barzdos nesiskutę, išrodo kaip ežiai.

Tik neužmiršta pramiegot turgaus dieną. Tą dieną su saule atsikelia: lyja, šala, ar sniegti, ar darbymetė, ir įsimetė į drobynas paršiuką, ar avelę, ar vištukę, arba jei tie jau išvežti, porą gorčių grūdų, važiuoja į turgų.

Ten per dieną išvargsta, išvargina arklį, kartais ir savo pačią (nors ir bobelės be turgaus neapsieina ir jos ten traukia kartu su vyrais arba tankiai ir vienos). Nuvažiuo, pardavė ką nuvežė, nusipirko dėutę degtu-kų, o likusius pinigus nunešė pas Mauškę, apsilaižė, ir vėlai, sutemus parvažiuoja namon. Po to vėl kelias die-nas guli ir laukia kito tur-gaus.

Tokie, kitokie ir dar ki-tokie apsilėidimai kaimie ir viensėdijose taip aškus kad jau valdžia neiškentė ilgiau ir nutarė pavartot baudžią-vą priversti žmonelius apsi-taisyti.

Alė nenoriu apkaltint tik kaimiečių: tas pats ir mies-teliuose (miestuose jau po-lia žiuri tvarkos). Kaip kur viena gatvė jau išgrys-ta, bet kitos purvu užtvandintos. Švaros jokios nėra: ir žydėliai ir katalikė pila į gatvę srutas ir pamazgas. Už namų sąslavynai ir mės-lynai, ir visos miestelis iš-tisai dvokia iki jį perva-žiuoji.

Lietuva graži tik ten kur Dievulis išgrąžino, bet kur žmonėms reikėję pasitaisy-ti ten jie sugadino, ir matyt be bizuno, be baudžiąvos nepataisys.

Daugelis Lietuvos moky-tojų ir naujos valstybės tvė-rėjų jau anose ankstyvose nepriklausomybės dienose apgailavo kad Vokiečiai Lietuvoje nepasiliko dar penktui metų, sako būtų žmonelius išmokinę tvarkos ir švaros.

Alė kaip aš dabar matau tai Lietuviai apsieis ir be Vokiečių, juos švaros ir tvarkos išmokys Presiden-tas Smetona.

Editor—Anthony Cepiauskas
Business Manager—Albina Salaseviciute
City Editor—Walter Krause
Managing Editor—Peter Skukas
Typist—Helen Palub

FRIENDLINESS

By HELEN BALTRUKONIS

In this vast panorama of life, in which we figure minutely, friendship is often likened unto a mirage that greets the burning eyes of the weary traveler, constantly becoming him to that oasis of rest and hope that he never attains. To some it is purely ephemeral in its nature devoid of that enduring and sincere altruism that characterizes the great Friendship of this hectic sphere. Many of us recall some of our friendships like the sweet fragrance of spring flowers while the memories of others rise like phantoms from the depths of the soul to mock us in our misery. How often have we sought in vain for that elusive will-of-the-wisp called Friendship.

Friendship may arise to greet us anywhere and there is no reason for feeling that we are alone in life's vortex. Without Friendship our lives are barren and as we approach the more mellow years of life, when our course is nearly ended, the sorrow of our empty existence becomes more poignant and we seem to stand apart from our fellowmen. Many achieve the sacred treasure of Friendship, yet cast it into the mire and debase its sweetness.

Friendship is true communism, disregarding the monetary phase of Friendship. However, it appears that time is one of the cardinal factors that cause so many Friendships to be wrecked on the shoals of misunderstanding. It is only natural that we should desire to commune with those we love, to work, to read, and to fathom our life's problems together. That joy of companionship floods our lives with an inspiring wave and keeps that flame of hope and ambition that so often appears to be on the verge of flickering out. Longfellow in his Psalm of Life says, "Not enjoyment and not sorrow, is our destined end or way, but to act that each tomorrow finds us farther than today." This can only be done by the right sort of associations that instill new thoughts and emotions into our souls and hearts.

When Friendship is consummated, it means that both parties must be willing to abrogate their own desires for the benefit of the other. Without such sacrifices we can hope to attain nothing. We all recall the story of how Sir Philip Sidney, dying on the battle-field, after a severe skirmish with the Spaniards, gave his last drop of water to one of his dying foes. It was an act of Friendship towards mankind. If we are to eliminate the mighty wars that have devastated the earth and remove the great class barrier that predominates our social life, it will be necessary that we forget our petty animosities, our ambitions and hatreds and submerge all in a common bond of Friendship. It is only panacea that will enable us to achieve the Utopia of our dreams.

BACHELOR RAPS

If the world were left to women—it would crumble in fifty years.

Many of the so-called grievances of women are false.

Girls set their caps at men—even their kneecaps these days.

Girls find temptations when and where they are ready for them.... in offices or out of them.

Religion, next to love, is woman's favorite topic.

It is not education that makes women less domestic, but wealth.

Women would not be so independent if it wasn't for the weak-spined men, who give into them so easily.

Love in most cases is measured by dollars, and cents.

A spinster is a red hot mamma whose fire has gone out.

V. J. B.

WEAKENED BY WEEK-ENDS

By PETER SKUKAS

The Savings and Loan Situation

DEFROSTING AND DEBUNKING

Ohio is peculiar in that it is the only state in the union that permits these corporations to accept public deposits irrespective of the fact that these depositors are or are not members of the corporation. This then places, ipso facto, these concerns in the same class as any other banking concern. It is a quasi-public institution. For that matter, I am deeply interested in the problem. And likewise anyone who is a depositor or a shareholder of such an institution should be interested in the matter for their own interests.

EPHEMERALISTIC NATURE

These ephemeral, mushroom-type of corporations came into prominence during the World War and thereafter, dealing mainly in funds to permit the small home-owners to purchase or to build homes on real estate security as collateral for the loans. Many on the other hand were built upon the flimsy groundwork of nationalistic discernment between the various groups in the urban centers of Ohio. Leaders of these movements saw an opportunity to capitalize upon the ignorance of the brethren and upon the racial discriminations of their particular peoples, while I do hope that ours and other groups never lose their identity, yet, to victimize certain groups after receiving the confidence of these peoples is neither morally right nor good policy.

THE ORIGIN OF DEPOSITOR'S RIGHTS

In the late eighties and nineties these firms were so organized that the stockholders and depositors had equal rights in voicing their opinions on policies to be adhered to. It was in effect, a win all, sink all proposition, and it still is today. The State of Ohio and the courts look upon these institutions from the same angle when making any new decisions. In other words, the depositors have as much right and more when it comes to any major change in the setup or problem involving any move affecting the depositors adversely. Most of these institutions have a deposit-capital ratio of five to one. That is quite a sturdy relationship between these two quantities, and is therefore one of the strongest arguments in favor of them.

PROXIMITY TO MORTGAGE CO'S.

These concerns would have been, and are to a certain extent, merely mortgage companies with the exception that they accept public deposits from non-members. Their investment folios are very limited by law; consisting mainly of real estate mortgages, government bonds and just lately the legislature of Ohio passed laws permitting these institutions to accept Home Owners Loan Bonds of the Federal Corporation. Now, government bonds of any type in the United States are considered, by all, to be the safest type of investment possible. But the gist of the problem is that their returns on these investments were comparably small with the returns on real estate mortgages. Government Bonds are good for the depositor but not

for the shareholders and officers. Real estate mortgages, however, are slow moving and practically frozen, therefore with no money being deposited in their coffers and no small amount of interest on mortgages and deposits being passed up or delinquent these firms are in no position to pay or receive deposits.

PARASITIC NATURE

They are parasitic in nature in so far that they depend wholly upon other factors to prosper first and then they come in for their pile. Of course that would all be perfectly legitimate if they would not receive public deposits of non-members. Anyone who felt that a savings and loan ass'n, investment was stable and knew that these concerns were not banks—for the law prohibits the use of, bank, trust or any combination of these in their name—are only exercising their free will in the matter there in no basis for an argument.

EXAMINATIONS

The whole problem is that these firms accepted public deposits—which is permitted by Laws of the State of Ohio—and are not subject to the rigid examination, and not bound by some of the stringent rules of the banking act, of the Code of Ohio. To be sure examinations were held but most of them were a huge joke. As long as the cash and the investment folios showed by balance that they were not ransacked everything was fine. The loopholes possible are many. In fact too numerous to mention.

MONOPOLISTIC CONTROL

Control is usually found vested in a small group of individuals either through their own legitimate stock-holdings or through proxies. Ofttimes elections are held days before the meeting of the shareholders and since they are able by, hook or crook, to assemble a working majority of votes, direct or by proxies, they are able to pick anybody off the street and elect him a director and if he gets too hot for them they can with the same means put him back on the street. It is all a question of whether they are willing to abide by their decisions, dummy-like, and act as if they are important.

REDRESS FROM COURTS

The minority, on the other hand, are not left without any powers. No, the law provides relief in just such situations as these. The only objection is the cost of the trial. If there were criminal transgressions then the State of Ohio could prosecute them for criminal acts.

There is no question in my mind that if certain issues were brought before a court of justice, where dominating influence of cliques were absent, much could be done in the interests of the depositors and the shareholders. This is not a question of personalities, but of principles.

The population of bears—black and brown—in Florida is 255.

There are more than twenty-million widows in India and 300,000 of them are under 25 years.

Women go to beauty specialists as to their father confessor.

SPORTS

Democrats' Quintet Walloped

No Kolds placed a thorn in the side of the Democrats by giving them a wallowing that they would not have received if the breaks would have been playing with them—and the refs.

Greenwald was out, with an injury and the boys were not in tip top shape, what one would call "alive" So, that's the handicap they had to struggle with. Through this Marathon game the Dems, battled thru two overtime periods and only then did they slip.

No Kolds tallied two buckets in quick succession in the second overtime session to win with the score 35 to 31.

At the end of the first overtime period, Dan Malone had a foul shot called in his favor, so the only thing he had to do was sink that one shot and win the game—but unfortunately he just wasn't able to make the shot—so he couldn't be the hero of the game.

It looks as if the Lithuanian Democrats will be the champ Lithuanian team in Cleveland this year. No other teams are playing "basketball" here.

Democrats will play the Fixit Tires at the St. Clair Bathhouse, Friday, Feb. 2 at 8 P.M. Come out and see the team play good basketball.

rtill F Rnte hdshadAAnordog

PLAYED JAN. 25th, at PORT-

LAND-OUTWAYTE GYM

NO KOLDS

Players Name	P	G	F	T
Nerkowski	F	1	0	2
Kasper	F	2	1	5
Conrad	F	2	1	5
Hruska	C	4	2	10
McDonald	G	0	0	0
Dudas	G	2	1	5
Tampson	G	4	0	8
Total				35

Lithuanian Democratic Club

Players Name	P	G	F	T
Maxse	F	0	0	0
Carlson	F	5	0	10
Rudd	F	4	0	8
G. Malone	C	2	1	3
D. Malone	G	1	0	2
Debesis	G	1	0	2
Valunas	G	3	0	6
Total				31

2 Overtime Periods

THE NEW YORKER

UNSPOKEN

There are rich springs underground
Flowing still....yet never free:
And we never hear their sound....
Nor their waters ever see.

There are thoughts deep in my heart
Longing for a living tongue;
Yet their secrets ne'er depart....
Never spoken, never sung.

V. J. B.

A Glimpse at Lithuanian History

(b) South of the line Niemen—Grodno—Suwalki and the Mazurian Lakes, between the Bobr and Narew Rivers and the Bieloviez Forest, as far as Drohiczin-Melnik, lived a second Lithuanian tribe—the Jotvingians. Closely hemmed in by the Slavs (Russians and Poles) they became the victims of their neighbors at about the same time as the Teutons conquered their brothers, the Old Prussians. The recurrent invasions of the Volhynian dukes and Polish rulers laid waste to the land of the Jotvingians and exterminated the people. About 1264 the Jotvingian tribe vanishes from the history of the Lithuanian nation; their lands were settled by the Poles (Polesie district) and the Russians (Bieloviez district).

(c) To the east the Lithuanians came into contact with the Russians. When the power of Kiev fell and the so-called "period of division" (the endless strife among the lesser rulers of the Duchy of Polock) began, the neighboring Lithuanian chiefs were frequently drawn by the Russians themselves into their quarrels.

Often the Lithuanian chiefs took advantage of the Russian chaos and, in concert or separately, occupied Russian territory. Thus by the beginning of the 13th century the extensive territories of Polock, Turvo, and even of Smolensk had come into the hands of the Lithuanian dukes. The Lithuanians saved the Russians in these territories from the Tartar yoke, often at the price of sanguinary battles.

(d) In the north the Lithuanians had the kindred Lettish tribes for neighbors. The Letts then occupied much the same territory as today.

The Dvina River was the "traders' ancient route to the north and Livonians, these tribes led under the protection of knights. About 1200 the Pope claimed here, too, a crusade against the pagans. The crusaders founded Riga as a military base and in 1282 formed the "Order of the Brethren of Christ" later called "Knights of the Sword."

Old Prussia, the "pagans" were baptized with fire and sword and the crusaders gave more thought to acquiring the worldly goods and territory of the "baptized" than to the saving of their souls. By 1235 the Order had conquered almost all of the Lettish territory, a large part of Estonia and part of Courland. Continuing their campaigns in Courland, the Knights of the Sword endeavored to establish direct communication with the knights of the Cross (the Teutonic Order) in Old Prussia, through Memelburg (Klaipeda), and thus cut off the Central Lithuanians from access to the sea.

Attacked by the Germans, from the west and north and by the Russians and Poles from the east and south, the Central Lithuanian chiefs were forced to forget their private differences and unite in a strong defensive organization. The energetic Duke Mindangas (1265), stronger than the other chiefs, succeeded in uniting all the lands inhabited by the Lithuanians into one principality and thus become the founder of the Lithuanian State.

EXHIBITION GAME—K. of L. Hall
January 22nd

Lithuanian Democratic Club	P	G	F	T
Players Name	P	G	F	T
Greenwald	F	4	0	8
Rodgers	F	1	0	2
Maxse	F	3	2	8
Rudd	F	4	0	8
Kubilus	C	4	0	8
D. Malone	G	2	0	4
Valunas	G	4	0	8
Debesis	G	2	0	4
Total				50

22nd Ward Democrats

Players Name	P	G	F	T
Lesko	F	0	0	0
Kozy	F	6	1	13
Stephany	C	3	1	7
Burke	G	3	1	7
Fabian	G	0	0	0
Drew	G	1	0	2
Total				29

WILKELIS FUNERAL HOME

Licensed Funeral Director

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok mūsų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielankumas yra visiems lygus, be išskaidymo ir kaštus.

Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HENDERSON 9292

DR. RAY SMITH Dentist

East 74th and St. Clair Avenue

Office hours 9 A. M. to 8 P. M. Closed Wednesdays & Sundays.

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDICOTT 4486—Atdara vakarais

Tautos Šventės Belaukiant

Clevelando Lietuviai, ar rengiatės prie pirmo iškilmingiausio ir istoriško apvaikšiojimo Lietuvos Nepriklausomybės 16 metų sukaktuvių? Prie to rengiasi organizuotas kunas — mūsų draugijos, kurios išvien rengia tą didelę Tautos Šventę apvaikšiojimo sekmadienį, Vasario 18 dieną.

Iškilmės bus tuo didelė ir įspūdinga kad pirmą kartą savo Tautos Nepriklausomybės šventę apvaikšiosime Lietuvių Darželyje prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo.

Dr. Jonas Basanavičius yra praminas mūsų Tautos Atgimimo Tėvų. Jis dirbo už Lietuvos laisvę, jis Vasario 16-tą 1918 metais pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, ir Vasario 16 dieną 1927 metais jis mirė Vilniuje ir ten palaidotas.

Niekur kitur pasaulyje dar nėra jam paminklo be pačios Lietuvos kaip tik Clevelande, mūsų Lietuvių Darželyje, ir šiemet yra pirmutinė Nepriklausomybės šventė kurią galime apvaikšioti atiduodant garbę mūsų Tautos Atgimimo Tėvui prie jo paminklo.

Draugijos gali paaukauti vainikus padėti prie paminklo. Ypač paragintina kad tą padarytų Dr. Vincas Kudirkos Draugija, dabar, kadangi Gruodžio 31 dieną suėjo 75 metai nuo Vincas Kudirkos gimimo. O kas yra Kudirka? Nagi mūsų Tautos Himno Tėvas!

Kaip tik pritiktų abu tuos paminklų padaryti vienu kartu, ir tiktai dabar, ne kita kuri meta! Ir Dr. Basanavičius ir Dr. Kudirka yra mūsų Tautos kėleliai, abu užsitarnavę sau pagarbos, ir todėl priderėtų Dr. Vincas Kudirkos vardo draugijai Clevelande šios iškilmės proga paminėti Dr. Vincas Kudirką ir pagerbti Dr. Basanavičių vainiku.

Jeigu draugija iš išdo negali vainiku pinigų skirti, privaleti draugijos patriotai nariai susidėti ir savo draugijos vardu vainiką Darželyje padėti.

Po trumpų iškilnių Darželyje, kurie norės dalyvauti vakarieneje, gali išskolinti užsisakyti vietą (tikietas 50c., prasidės nuo 3:30 ir tęsis iki 5 vak.).

Paskui, nuo 5:30 vakare, bus viršutinėje salėje gražus programos su kalbėtojais ir dainomis. Įžanga 15c.

Rep. (Daugiau žiūrėkit šiam puslapyje telpiančiam skelbime.)

PADEKOS ŽODIS. Šiuo metu širdingai ačiū visiems kurie emė dalyvumą "Birutės" suvaadinime Sausio 14 d., k. t. C. L. J. Kultūros Draugijai, solistams-ems, Akroniečių grupei, vaidylos, tiems ką paskolino "Birutės" knygas; Jakubauskienei ir Vilkeliai už kedės, ir sekantiems kurie taip širdingai patarnavo "Birutės" pastatyme, o kurių vardai nebuvo pažymėti programoje: Onai Mihelelienei, J. Brazauskui, F. Baranauskui, Vaisnorams, Vaičiūnams, J. Šukui, Derams, Zelenekams, Kundrotams, Zlatkauskams, Jonui Vaisnorui, Simonaitienei, Sadauskaitėi, Ramanauskaitėi, P. Mačėnui, A. Svetkauskui, C. Bilui, Skirbanienei, Naucikiui, Glugodienėi, Jarams, Jankauskui, Vilkelienei, Salės B-vei, "C. L. Z.", "Garsui", "Dirvai".

Vincas Greičius.

CLEVELANDE BUS 22 DEGTINĖS MONOPOLIAI

Cuyahoga apskrityje bus 30 degtinės monopolijų, iš jų 22 bus pačiame Clevelande. Tos degtinės krautuvės viena po kitos pradės atsidaryti apie Kovo 15 dieną.

Lietuviams nereiks toli ieškoti degtinės, nes monopolijai bus sekančiose vietose: Superior ir E. 55 st., St. Clair ir E. 105th; St. Clair ir E. 152 st., ir viena apie St. Clair ir E. 9.

IŠ CHICAGOS lankėsi pas savo tėvus ir gimines Juozas Traskauskas.

VYČIŲ BALIUS. Ketvirtadienį, Vasario 8 d., Lietuvių salėje įvyks Liet. Vyčių 25-tos kuopos Valentinės Baliaus. Prasidės 8 val. Sokiama groso Luizos orkestras. Daugelis jauniuo rengiasi dalyvauti.

DR. V. KUDIRKOS DR-JOS SUSIRINKIMAS

ir Dr. A. J. Kazlaucko paskaita.

Šį penktadienį, Vasario 2 d., nuo 7:30 vakare, įvyks Dr. Vincas Kudirkos Dr-jos susirinkimas. Nariai esat raginami atsilankyti ir savo užvilktas mokėstis atsilyginti. Kaip žinote, paskutiniais keturiais mėnesiais net penki mūsų draugijos nariai su mumis amžinai atsisakė, ir nariai privalo sumokėti jų pomirtines, kadangi už jų nemokėjimą po trijų mėnesių esat, taip lygiai spenduojami, o po šešių mėnesių braukiami. Todėl svarbu tą įsitęmę ir užvilktas duokles sekančiame susirinkime atsilyginti.

Susirinkimą užbaigus, apie 9 valandą Dr. A. J. Kazlauckas skaitys paskaitą apie sveikatą. Taigi paskaitoje gali dalyvauti ir pašaliniai, kaip vyrai taip ir moterys, pasiklausyti naudingų patarimų apie mūsų brangiausią turtą sveikatą. Kaip žinoma, Dr. Kazlauckas nepavydė patarimų, na jų ir suteiks, nes kaip sakoma šimtą kartų lengviau pasisaugoti nuo ligos negu gydytis.

A. M. Praškevičius, Turto rašt.

AMERICAN EQUALITY LY-GOS VALDYBA

American Equality Lyga savo metiniame susirinkime išrinko sekančius asmenis į valdybą: George Green. — Prezidentas; A. I. Hausman — ekzekutyvų sekretorius; Charles J. Bills (Lietuvis) — finansų sekret.; Teisėjas Lewis Drucker — įždininkas.

APSIDEVĖ.

Sausio 27 d. apsidėvė Antanas Viktoras su Elena Černiute. Jų vestuvės buvo tikras suprižė. Šlūba emė Šv. Jurgio bažnyčioje. Vestuvių pokilis buvo Viktorų namuose. Dalyvavo jaunavedžių gimines. Linkintina jaunai porelei gražuos gyviniuo.

MIRĖ FRED KOHLER.

Sausio 30 d. vakare mirė žymus Clevelando politikierius, Fred Kohler, 69 m. amžiaus. Jisai prieš kelis metus buvo miesto mayoru. Pirmo to buvo įvairiose valdiškose vietose ir prieš porą dešimtį metų pragarsėjo kaip pažymus policijos viršininkas.

BOLININKŲ LOŠIMAS

Praeito pirmadienio vakare Andersono ir Tulausko bowling alley įvyko lošimas "Dirvos" tyms su P. Kubiliaus tymsu. "Dirvėčiai" laimėjo du, Kubiliaus tymsas vieną iš trijų.

Ta pati vakara lošė šeštojo tymsas, Vilkelio, Marčiulaičio ir kiti. Lošimai atsibuna kas vakaras.

TIK MAZIUKUS FESA. Belaukiant degtinės pardavinėjimo leidimų, visose senose slap-tose degtinės gėryklose pradėta degtinė pardavinėti atvirai, nors daugybė tų vietų visai nemano leidimo gauti.

Policija sumanė parodyti savo narsumą ir sulaukyti degtinės pardavinėjimą be leidimų. Padarė užpuolimus ant kelioli-ko mažųjų vietų, bet visai ne-klūdė pačiame mieste didžiųjų užuigu kur degtinė viešai par-duodama.

Del to kilo pasipiktinimas ir laikraščiai emė reikalauti poli-cijos kad atkreiptų akį ir į di-delės vietas. Mat, tos vietos bi-znį daro su policijos žinia, o mažieji pirmutiniai turi nukentėti.

MIESTO LIGONINĖ UZLEI-STA.

Dabartinė miesto valdy-ba, norėdama sutaupyti pinigų apmokėjimui savo dideliems po-nams į naujai įsodintas vietas algas, pradėjo taupyti pinigų miesto ligoninėje ir daug daly-ku apmažino pinigais, kaip ra-šo vietos Angliški laikraščiai. Tam skandalui iškilus, pradėta reikalauti kad miesto taryba leistų Medicinos Akademijai iš-tirti miesto ligoninės stovį.

Bet visi Republikonai miesto tarybos nariai griežtai balsavo prieš tą tyrinėjimą, tik Demo-kratai balsavo už, bet jų ma-žuma. Kada spauda pakėlė ler-mą ir emė toki tarybos pasi-el-gimą smerkti, taryba pagaliau sutiko leisti padaryti tyrinėjimą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

Tikram Lietuviai. — Tamstos laiškas rašytas "Dirvos" redak-toriui reikale Lietuviškų viešų parengimų ir juose figuravimo kunigų yra ilgokas ir jo netal-pinsime (nors rodos ir nepras-tote talpinti "Dirvoje"). Bet norime kelis žodžius atsakyti ir tai ir paaiškinti kaip dalykai stovi.

Nors "Dirva" visapusiai re-mia ir palaiko Lietuvių Darželį, ir pagelbsti surengti ten vi-sokias apeigas, bet Lietuvių Kulturnio Darželio Sąjungą sudaro atstovai iš visokių vie-tos draugijų, tautinių ir kato-likų. Ka nors rengiant, kaip tautininkų taip ir katalikų pu-sė turi būti atstovaujama, na ir be kunigų negalima apsiesti, nes iš tautininkų pusės kalbė-tojai kviečiami šiaip profesio-naliai, o iš katalikų pusės ku-nigai. Jeigu prie to nebūtų lei-džiamasi, aišku dalykas nebūtų galima vienybėje dirbti.

Mums rodos kad kunigų da-lyvavimas viešuosie tautiniuose darbuose yra reikalingas, ir malonu turėti darbe tokius ku-nigus kuriuose reiškiasi tauty-bės dvasia, ne tik bažnytiniai reikalai. Kunigai yra mokyti žmonės ir gerai kad jie neap-leidžia tautinės dirvos, kaip la-bai tankiai padaro mūsų šiaip visokie profesionalai savo bi-znyje paskendę.

Tarp Amerikonų taipgi ma-tosi dvasiškų darbuojantis, ir kitos tautos taipgi savo ku-nigų nepastumia į šalį jeigu tik jie nori tautos labui darbuotis.

Darželyje Vasario 18 d. ku-nigų kalbėtojų rodos nebus, jie užkviesti kalbėti tik salėje.

AISKUMO DELEI.

"Birutės" recenzijoje ("Dirvoje") Re-porteris buvo išsireiškęs tarp kitko sekančiai: "Choras buvo gerai sumokintas, nors nekurie nariai buvo iš kitų chorų ir ne visą laiką V. Greičiaus lavina-mi", suprantama, pirm "Birutės" repeticiją. Nekurie cho-ristai kitaip suprato ir jiems išrodė kad rašoma jog ne pats V. Greičius juos parengė, "Bi-rutė" išuomi, kad visiems bu-tu aišku, pareiškiau jog "Birutė" chora, solistus ir valdybas priirėngė niekas kitas kaip tik pats Vincas Greičius.

"NATALKA POLTAVKA"

Ateinanti sekmadienį, Vasa-rio 4 d., Lietuvių salėje stato-ma operetė "Natalka Poltav-ka". Pradžią lygiai 5:30 vak. Po programą šokiai.

SIUVĖJAI ORGANIZUOJA-SI.

Po anu geru metu, kada rubų siuvimo industrijos dar-bininkai gerai uždirbo ir buvo gerai susiorganizavę, atėjus prastiems laikams ir organiza-cija nusilpus, rubsiuviai pradė-ta vėl išnaudoti. Darbininkai dirbo už bent kokį užmokestį. Dabar, pradėjus vykdyti NRA programą, ir pasirodžius vil-tims darbų pagerėjimo, rubsiu-viai stengiasi iškovoti geresnį atlyginimą. Vienur susiorgani-zavo, kitur stiekuoja, stengia-si susiorganizuoti.

Siose dienose smarkiai dar-buojasi Amalgamietų unijos organizatoriai moteriškų rubų siuvėjų eilėse.

PARSIDUODA TROKAS

1 tono Chevrolet, geram sto-vyje, parduosiu visai pigiai. Kuriems reikalinga ateiokit pa-matyti šiuo antrąsu: (6)

1536 E. 81 Street

Maskaradų Baliaus-Šokis

VASARIO-FEB. 13 d. 1934

(Užgavėnių vakare)

LIETUVIŲ SALEJE

Rengia LRKSA. 50 Kuopa

Prasidės 7 val. vak.

Kviečiame visus kuoskaitlin-giausią atsilankyti. Bus duo-dama 5 dovanos pinigais keis-čiausia apsirėngusiems. Įžan-ga tik 25c. Gros Luizos orkes-tras. (6)

Kviečia Rengimo Komisija.

1536 E. 81 Street

Maskaradų Baliaus-Šokis

VASARIO-FEB. 13 d. 1934

(Užgavėnių vakare)

LIETUVIŲ SALEJE

Rengia LRKSA. 50 Kuopa

Prasidės 7 val. vak.

Kviečiame visus kuoskaitlin-giausią atsilankyti. Bus duo-dama 5 dovanos pinigais keis-čiausia apsirėngusiems. Įžan-ga tik 25c. Gros Luizos orkes-tras. (6)

Kviečia Rengimo Komisija.

1536 E. 81 Street

IŠ LIET. DEMOKRA-TŲ KLUBO DAR-BUOTĖS

L. D. Klubas laikė savo me-tinį susirinkimą Sausio 25 d. Apart paprastų reikalų, buvo raportai valdybos iš pereinū metų klubo darbuotės. Klek pasirodė, buvo daugiausia veiktą negu kada pirmiau. Susi-rinkime taipgi buvo patiekta planai šių metų darbuotei.

Veikianti komisija pranešė kad vėl turi sumanius eilę įvai-rių parengimų, ir šiais metais nebus pasitenkinta vien tik šo-kių ir kortavimo vakarų rengi-mu, ruošiasi prie ko nors įvai-resnio. Negalima praleisti ne-patėmėjus kad nors nesena su-siorganizavo basketball tymas, bet jau kelis susirėmimus su žymiais tymais laimėjo, ir ne-uzilgo rengiasi turėti turnamen-tą, kame bus proga visiems persitikrinti šio tyms smarku-mu. Šiuom tarpu kas trečia-dienį lošia 10808 Superior ave. Mėgstantieji tą sportą kvie-čiami atsilankyti, įžanga 15c.

Klubas atstovai iš Democratic Cosmopolitan Lygos patiekė platų raportą apie lygos tikslus ir darbus. Ši lyga rengia pir-mą savo metinį balių sekmadie-nį, Vasario 4 d., puikiu salėje 6970 Broadway. Patartina ir Lietuviams skaitlingai apsilan-kyti ir dalyvauti, tuomi parod-ant kad mes, nors nesam toki skaitlingi kaip kitos tautos, bet veiklys. Balias bus įdomus, su koncertine dalimi, ir podraug-dalyvas visi seniausie atėjuna, "Cleveland Press" išrinkti. Ti-kietai tik 25c., ir galima iškal-no įsigyti pas P. P. Mulioj ir kitus klubo narius.

Iš klubo atstovų Cosmopol-itan Lygoje paisėjo iš suei-nančių ir tą lygą žinių kad vi-sos tautos reiškiasi didelis nepasitenkinimas net Republi-konų klubuose dabartine nauja miesto administracija. Naujas miesto mayoras tuoj kaip tik rinkimus laimėjo pamiršo savo visus prižadus ir nuėjo savo pa-prasta vaga, kaip ir visi Repu-blikonai prapratę prie visokių išnaudojimų visuomenės sa-viesmės privatiniams tikslams, o piliečiai turi panešti didelius nuostolius. Tik vieni juodu-kai ir žydai dabartinio mayo-ro pasitenkine, nes visi darbai jais užpildyti, tikoms, tautoms po vieną kitą darbeli teprimetė ir viskas. Nors miestas skek-ta skolese, bet mayoras suran-da budus padaryti naujas vie-tas kurių niekad nebuvo ir ne-reikėjo, ir įveda į jas savo drau-gus mokėdamas tukstančius do-larių ir metus algų.

Patartina ir Lietuviams at-ždžiai tēmyti ir dabartinės mies-to valdybos darbelius kad atei-tyje nepasiduotumėt taip leng-vai apgauti gražiais prižadais. Lietuviams prižadėta 25 papras-ti darbai ir 5 geresni, o dabar tik vienas tedirba paprastą dar-bą, vietoj kaip pirmiau dešė-t-kai Lietuvių dirbo. Jų vietas dabar užima juodukai ir žydai.

L. D. Klubas Korespondentas.

ROSEDALE Dry Cleaning Co.

C. F. PETRAITIS, Prop.

6702 Superior Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8 p. p.

Ofiso telefonas

ENDICOTT 1378

Namų

Clearwater 1951-J

DR. A. J. KAZLAUCKAS

GYDYTOJAS IR

CHIRURGAS

6902 Superior Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8 p. p.

PARSIDUODA

Gera valgykla, su visais įtais-y-mais. Geroj Lietuviškoj kolonijoj. Biznis gerai išdirbtas nuo 1925 me-tų. Kaina prieinama. Kreipkitės tuoj.

6603 WADE PARK AVE.

J. J. LAZICKAS

JEWELER — RADIOS

6407 Superior Ave.

Prie E. 66th Street

—ENDICOTT 4638—

K. STONIS

Didžiausia ir Gražiausia

LIETUVISKA VALGYKLA

6824 Superior Ave.

Taipgi užlaikau savą mėsinę

1310 Russell Road

MANO 49 M. GYVENIMO CLEVELANDE

Rašo N. F. Martišauskas, Vienas iš Pirmiausių šio miesto Lietuvių Ateivių.

Skyrius V.

Adventuose 1887 m. pašventino Juozą Mašiotą ir kunigus. Jo primicija (pirmos mišios) buvo atlaikytos naujai išstatytoj Lenkų bažnyčioj Newburge, Sv. Stanislovo. Kalėdų dieną prisirinko daug nežinomų Lietuvių į bažnyčią, ir Kun. Mašiotas pasakė trumpai kelis žodžius Lietuviškai. Mes apsiavėm iš džiaugsmo. Lenkų klebonas Kun. Kolaszewski jį pasiliko sau pagalbininku (nors ir vienas Lenkas, Kun. Rosinski, buvo tuo pat laiku įšventintas); mat, Lenkas klebonas tikėjosi kad Kun. Mašiotas pri-trauks visus Lietuvius prie Lenkų. Bet tas neįvyko, nes Kun. Mašiotas labai mėgo skaityti "Lietuvišką Balsą", leidžiamą Jono Šliupo, kuris labai karštai skyrė Lenkus nuo Lietuvius. (Tuo laiku Lietuviai vadinosi Lenkais arba Ru-sais tarp kitų svetimų žmonių, nes pasakius jog esi Lietuvos niekas nežinojo kas do tauta, ir klausdavo iš kur paeini).

Didelė dalis Lietuvių nors ir nemokėjo Lenkiškai, vadinosi "Poliakais", o kurie mokėjo tie labai didžiausiu tuomi ir tarp savęs namie tik Lenkiškai kalbėdavos.

Atėjus 1888 metų pavasariui, Velykų laiku Kun. Mašiotas, palieptas Lenkų klebono, šaukė Lietuvius atlikti velykinę išpažintį, už kurią bu-vo nustatyta imti po \$5. Kun. Mašiotas suėjo su Lietuviu Šv. Jurgio draugijos viršaičiais, ir sutarė parengti velykinės išpažinties klausymą Šv. Juozapo Pranciškonų bažnyčioje, kurios sa-lėje draugija laikė savo susirinkimus. Na, mes tą ir padarėm. Parengėm trečią sekmadienį po Velykų, Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, ir mokėstis buvo tik po \$1 už kvietel.

Toje koplyčioje Kun. Mašiotas laikė iškil-mingas mišias, pritarnaujant diakonui Kun. Rosinskui, jo draugui, ir subdiakonui Pranciško-nui. Koplyčia buvo pripildyta pilnutė Lietuviu. Po mišių Kun. Mašiotas pasakė pamokslą gerai prisirėngęs (nors jis ir nebuvo pamokslininkas). O gal mums tik nudavė kad jis pasakė gerą pa-mokslą, išgirdus pirmą kartą po kelių metų sa-vo kalboje, svetimoje salyje, kunigą pamokslą sakant. Moterys net ir iš bažnyčios išėjusios verkė. Tada teko susipažinti su daugeliu naujų Lietuviu. Pasipažinau su Mykolu Sacevičium, kuris atsilankė į bažnyčią ir tuo tarpu darbavosi prie organizavimo Lenkiškos-Lietuviškos drau-gijos. Taipgi pasipažinom su kitais, kurie atsi-rado tą vasarą, kurie verti paminėjimo: Niko-demias Olšinskas, geras patriotas ir organizato-rius, Jurgis Ceglauškas, Pranas Aksonas. Tie-du prisirašė į Šv. Jurgio draugiją ir darbavosi.

Vėliau pribuvo iš Chicago Jonas Jakubauskas (tėvas velionio Adolfo, graboriaus, ir Jur-gio, advokato), Povilas Skunskis (buvęs grabo-rius per ilgą laiką), Silvestras Orentas. Šitie patys patyrę apie Lietuvišką draugiją atėjo ir pastojio nariais ir kalbino kitus rašyti. Drau-gija neužilgo dvigubai padidėjo.

Kun. Mašiotas dar porą kartų patarnavo Lietuviams su velykų ir Kalėdų išpažintimis.

Lenkas Kun. Kolaszewski matydamas jog Kun. Mašiotas ne jam dirba bet tik sau budavo-jasi parapiją, prašalino jį iš savo tarnybos. Tas likęs be vietos, matydamas čia permažai dar-esant avelių ganyti, išvaziavo į Pensylvaniją ir apėmė dvi parapijas, Hazelton ir Wanamie. Mes netekom Kun. Mašoto, bet kitoms Velykoms iš-pažinties klausymui parsitraukėm Kun. Krau-čuną iš Chicago. Tas perdaug norėjo už atva-žinėjimą, todėl mes susitarėm prašyti sau ku-nigo. Komitetas: N. F. Martišauskas, N. Olšin-skas ir J. Ceglauškas nuėjom pas vyskupijos administratorių (Vyskupas Gilmour buvo miręs)

nuėjom ir prašėm duoti mums kunigą. Msgr. Boff, generalinis vikaras, pasakė jis čionai ne-turįs Lietuvio kunigo, sakė, atneškit man \$200, aš gausiu jums iš Lietuvos kunigą, tik duokit vyskupo antrąsą. Parėję pranešėm apie tai ki-tiems Lietuviams. Visi sutiko rinkti pinigų. Kiekviename kampelyje buvo paskirta kolekto-rius. Trumpu laiku buvo surinkta suvirš \$200. Kada nunešėm pinigus, Msgr. Boff pasakė kad kunigą ne tik vyskupas nenori leisti bet ir ce-raras. O dabar yra pribuvęs pas mane vienas ce-ras kunigas, Jurgis Kališinskas, jis buvo iš-tremtas į Sibirą per 14 metų, matęs vargo, ap-siima stropiai dirbti organizavimui, kad tik gau-tų vietą. Sakė toliau, aš jį pasiunčiau pas kle-boną Šv. Juozapo parapijos, kur jį susirinki-mus laikot ir klebonui Theodorui (perdėtinui Vienuolių ir parapijos viršininkui) įsakiau jį tē-myti ir sekti jo apsiėjimams. Aš duosiu jį jums išbandymui vienam mėnesiui, jeigu jums patiks ir Kun. Theodoras patvirtins tada paliksiu jus klebonui.

Parėję tuoj tą žinią paleidom per karčia-mas (tada jį jau buvo aštuonios), kad ateinan-tį sekmadienį pribuna kunigas į Juozapinę ir sa-kys pamokslą 9 valandą ryto ir pasakys ką to-liau daryti. Tą sekmadienį L. P. Baltrukonis ir aš nuėjom pasitikti naują kunigą ir ant mi-šių duoti.

Kada pasitikom jis tuoj persistatė musų klebonui, esąs atsiųstas nuo vyskupo vikaro. Bal-trukonis padavė jam pinigų rodos už dvejetą mi-šių. Kunigas įsiško pinigų kišenium, sakė "po nedėliai atlaikysiu mišias". Baltrukonis sakė: "Ale ugraišykite kad žinotumėt už ką mišios". Kunigas atsakė: "Man nereikia rašyt, aš pame-nu". Dar musų ką pasakė, ir kunigas tuoj šo-ko: "Tai ką! jūs kunigą mokysit"? Na ir už-baigta. Aš išėjau ant mišių nedavęs.

Tą rytą jis mišių nelaike, tik pasakė pamok-slą be evangelijos, ir liepė sueit vakare nuo 7 valandos, bus mišparai ir po tam mitingas.

Viskas nusisekė gerai. Mitinge tą pat pa-sakė jog esąs musų klebonui, ir po kiek reikia mokėti kad greičiau savo bažnyčią išsistatūs.

Mūsų pirmininkas N. Olšinskas pasakė ku-nigui kad su tuo stroko nėra, nes vikaras sakė kad duoda mums kunigą tik vienam mėnesiui išbandyti ar mums patiks, ir kad mokėstis turim mokėti Kun. Theodorui. Musų "klebonas" kaip šoks: "Ar tai aš esu čigono arklis kad ant ant prabos paėmėt! Gana man to! Kunigas ir gi-rijo ant kelmo sėdėdamas duoną turės, o jį pasiliksit be kunigo ir be bažnyčios kaip gyvu-liai!"

Na tiek to, nes kunigai visada ant žmonių turi tiesą bartis. Atėjo antras sekmadienis. Pakolektavę tarp susirinkusių ir pamaldas žmo-nių pinigų nunešam į zokristiją suskaiyt. Kun. Kolišinskas pagriebia juos, susipila į kišenių ir sako, "Parokuosim namie, o ne bažnyčioje!"

Komitetas tuoj nuėina pas kleboną Theodo-rą ir pasako atsitikimą. Tas įsakė kad toliau kolektoeriai suruoquų pinigų ir pridutuų jam, nes jis turi musų kunigui algą mokėti po \$40 i mėnesį. Iš musų "klebono" pareikalavo tuos ką jis buvo į kišenių susipylęs.

Pasibaigus mėnesiui, Kun. Theodoras ap-mokėjo musų "klebonui" algą ir įdavė laišką nušėti vyskupijos administratoriui. Nuo tada tiek ir matėm tą musų Sibirioką. Ką jis pri-dirbo šposų karčiamose su svetimtaučiais lai bu-na užmiršta.

Vėl pasilikom avelės be piemens ir vėl pasi-ryžom darbuotis, rinkti pinigų, platinti organi-zaciją iki gerai sustiprėsim.

(Bus daugiau)